

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

ŠKOLA PLNÁ ŽIVOTA A SPORTU

Ostrava – Poruba

OBSAH

- 1 Identifikační údaje
- 2 Charakteristika školy
- 3 Charakteristika ŠVP
- 4 Učební plán
- 5 Učební osnovy
- 6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

ŠVP - Základní škola Porubská 832, Ostrava – Poruba, příspěvková organizace

Motivační název:

Škola plná života a sportu

Na základě hodnocení podmínek, průběhu a vzdělávání škola vydává inovované ŠVP zpracované na základě zkušeností a revize RVP s účinností od 1. 9. 2021 ve všech ročnících daného stupně. Je zabezpečeno splnění povinného vzdělávacího obsahu dle RVP ZV.

Údaje o škole:

Název školy

Základní škola, Ostrava – Poruba,
Porubská 832, příspěvková
organizace

IZO

RED-IZO

IČO

102 520 224

600 144 828

709 84 743

Adresa

Porubská 12/832, 708 00 Ostrava-Poruba

Ředitelka

Mgr. Hana Petrová, MBA

Zástupci

Ing. Kateřina Lisztwanová
Mgr. Vladimír Štalmach

Kontakty

Telefon 596911496

E-mail: skola@zsporubska.cz

www.zsporubska.cz

Zřizovatel:

Zřizovatel

Adresa

ÚMOb Poruba

Klimkovická 28, Ostrava - Poruba

Platnost od 1. 9. 2021

Mgr. Hana Petrová, MBA

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola, Ostrava – Poruba, Porubská 832 je úplná škola (I. a II. stupeň) s devíti postupnými ročníky. Max. kapacita je 640 žáků. Jde o školu s mnohaletou vzdělávací a výchovnou tradicí.

Budova základní školy je situována v centru městského obvodu Poruba s výbornou dostupností městské hromadné dopravy, přičemž silniční bezpečnost zajišťuje dopravní značení, semaforey a spolupráce s Městskou policií.

Lokalita školy je výhodná i pro výbornou dostupnost a využívání nabídek jiných vzdělávacích a sportovních zařízení pro výuku žáků: zimní stadion, plavecký bazén, Stanice přírodovědců, domy dětí a mládeže, Centrum volného času, Kulturní centrum, planetárium, městské knihovny aj.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní školy Porubská 832 je tvořen cca 50 pedagogickými pracovníky učiteli a učitelkami, kteří průběžným vzděláváním usilují o další rozšíření svých pedagogických kvalit, schopností a dovedností.

Mnozí členové pedagogického sboru jsou organizátory různých aktivit žáků např. zahraniční zájezdy, exkurze, výlety, projekty, ekologické akce, apod.

Na škole pracuje plně obsazené Školní poradenské pracoviště (2 výchovné poradkyně – pro I. a II. stupeň, metodik prevence sociálně-patologických jevů, školní psycholog a speciální pedagog pro reedukační péči žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

Charakteristika žáků

Školu navštěvují děti z příslušné spádové oblasti, ale také žáci z jiných obcí, kteří buď inklinují ke sportovnímu zaměření, nebo které zde jejich rodiče umísťují vzhledem k tradiční prestiži školy v oblasti výchovy a vzdělávání. Základní škola Porubská 832 je otevřenou institucí pro všechny děti bez rozdílu národností, nadání, sociálního zázemí, zdravotního stavu, aj. dispozic, jednoznačně tato strategie vyplývá z filozofie multikulturní výchovy na naší škole.

Třídy tvoří smíšené kolektivy dívek a chlapců s možností přirozené integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Každý integrovaný žák má na základě doporučení PPP zpracován vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován.

Spolupráce s rodiči se zákonnými zástupci

Při Základní škole Porubská 832 pracuje Školská rada, v níž jsou 2 zástupci voleni z řad rodičů žáků, jejich prostřednictvím se rodiče podílejí na chodu a organizaci školy. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

Rodiče se mohou na prospěch a chování svých dětí informovat formou třídních a informačních schůzek, individuálních konzultací rodičů, dětí a pedagogů dle aktuální potřeby. Rodiče mají možnost využít konzultačních hodin výchovných poradkyň a metodika prevence sociálně-patologických jevů k řešení dotazů, problémů, včetně konzultací s vedením školy a pedagogy. Rodiče se mohou informovat o dění ve škole prostřednictvím webových stránek, FB, Instagramu. Pro distanční vzdělávání je stanovena platforma Google a školského systému Bakaláři.

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Klub rodičů (KRPŠ). Klub se schází několikrát za školní rok, popř. dle potřeby.

Dlouhodobé projekty

Dlouhodobé projekty jsou závislé na aktuální nabídce ze strany MŠMT, zřizovatele školy a spolupracujících organizací. Škola se aktivně zúčastňuje dlouhodobých projektů a bližší informace společně s popisem projektů jsou uvedeny na webových stránkách školy.

Vlastní hodnocení školy

Oblast	Kritérium	Časové rozvržení	Odpovědnost/Poznámky	Cíl	Plánované nástroje
Koncepce a rámec školy	Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.	2x hospitace/ školní rok/ učitel; 2x třídní schůzky/ školní rok/třídní učitel	ředitelka a zástupci + třídní učitelé na třídních schůzkách	Ústní ověření, zda jsou cíle ŠVP srozumitelné pedagogům i rodičům.	Hospitační činnost v hodinách a pohovor s PP. Pohovory s rodiči na třídních schůzkách.

Koncepce a rámec školy	Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.	červen (konec školního roku)	koordinátoři ŠVP a předsedové předmětových komisí	Ověřit soulad ŠVP s RVP.	Kontrola ŠVP s RVP.
Koncepce a rámec školy	Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy.	září, únor; červen	ředitel, zástupci ředitelky, třídní učitelé	Vedení a pedagogové dodržují efektivní, vstřícnou komunikaci mezi sebou v pracovním prostředí a s rodiči. Vedení, pedagogové a rodiče mají možnost participovat na chodu školy.	Anketa
Koncepce a rámec školy	Škola je vstřícná a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.	září, únor; červen	ředitel	Vyhodnotit vnímání školního prostředí z pohledu žáků, pedagogů i rodičů.	Sebereflexe PP. Diskuse v žákovském parlamentu. Anketa rodičů. Diskuse na sdružení rodičů.
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.	leden, červen	ředitel, zástupci ředitelky, vedoucí předmětových komisí	Vyhodnocení práce školy.	SWOT analýza
Pedagogické vedení školy	Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání.	listopad, květen	vedoucí předmětových komisí	Vedoucí předmětových komisí předávají požadavky PP vedení školy	Emailová komunikace
Pedagogické vedení školy	Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.	září, leden	ředitel, zástupci ředitelky,	Vedení nastaví plán DVPP dle aktuálních potřeb školy.	SWOT analýza

Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně.	červenec	ředitel	Kontrola pracovních smluv a plánu DVPP.	Fyzická kontrola dokumentů.
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	červenec	zástupce ředitelky	Kontrola dokumentace z proběhlých školení dle plánu DVPP.	Fyzická kontrola dokumentů.
Výuka	Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.	1x za šk./rok/učitel pozorování v hodině od září - červen	ředitel, zástupci ředitelky	pozorování hodině	Hospitační činnost.
Výuka	Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků.	2x leden, červen	vyučující daných předmětů	uzavírání klasifikace	Třídní schůzky, pohovory s žáky, pedagogická rada.
Vzdělávací výsledky žáků	Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.	průběžně během šk. roku	vyučující daných předmětů ve spolupráci TÚ	kontrola hodnocení průběhu vzdělávání žáka	Individuální pohovory s žáky.
Vzdělávací výsledky žáků	Žáci školy jsou motivovaní k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.	průběžně během šk. roku	vyučující daných předmětů ve spolupráci TÚ	kontrola hodnocení průběhu vzdělávání žáka	Individuální pohovory s žáky.
Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.	listopad, únor, květen	ředitel, zástupci ředitelky, ŠPP	kontrola dokumentace	Fyzická kontrola dokumentů.

Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu.	průběžně během šk. roku	Třídní učitelé ve spolupráci s PP ve třídě	komunitní kruhy	Třídnické hodiny.
--	--	-------------------------	--	-----------------	-------------------

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Náš školní vzdělávací program jsme nazvali „Škola plná života a sportu“. Tímto názvem chceme zdůraznit, jak důležitý je pro nás všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, přičemž propagujeme myšlenku trvalého ovlivňování jeho zdraví. Snažíme se, aby naši žáci byli motivováni i pro své další vzdělávání po ukončení povinné školní docházky, a aby byli připraveni na celoživotní učení.

*„Non scholae, sed vitae discimus.“
Neučíme se pro školu, ale pro život.
Seneca*

3.1 Zaměření školy

Základním vzděláváním chceme žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti,
- uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V základním vzdělávání:

- vytváříme společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence;

- postupně směřujeme od transmisivního přístupu, kdy učitel předává žákům hotové poznatky, ke konstruktivistickému přístupu, kdy si žáci za pomoci učitele konstruují na základě svých již dříve vytvořených myšlenkových schémat nové znalosti a dovednosti;
- motivujeme každého žáka zajímavou a pro všechny dostupnou výukou, je pro nás důležité, aby děti chodily do školy rády a chtěly se učit;
- volíme pro učení žáků vhodné metody, které vytváří optimální podmínky pro evokaci jejich již dříve osvojených poznatků, pro jejich porovnání s nově získávanými informacemi, pro jejich rozvinutí, pro jejich nové utřídění a nakonec i pro jejich nové osvojení;
- důraz klademe na výběr učiva s ohledem na to, co je podstatné pro využití v dalším životě a propagujeme myšlenku trvalého ovlivňování zdraví každého jedince;
- motivujeme každého žáka zajímavou a pro všechny dostupnou výukou;
- využíváme výukové metody, které nejsou pouhým předáváním hotových poznatků, ale vycházejí z aktivní práce žáků, čímž zajišťují co největší trvalost poznání;
- upřednostňujeme individuální přístup ve výuce i v hodnocení a usilujeme o to, aby každý žák dosáhl svého osobního maxima;
- podporujeme pozitivní hodnocení žáků, které nebude zdůrazňovat jejich chyby a nedostatky, ale u žáků podporujeme, co ví, umí a znají, vedeme je k sebehodnocení a hodnocení podle daných kritérií;
- v neposlední řadě usilujeme o příjemné a bezpečné klima školy, kde se žáci cítí dobře a budou se rádi vracet.

Hlavním vzdělávacím cílům, které jsme si vytýčili v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem, odpovídá i výčet klíčových kompetencí v návaznosti na výchovně vzdělávací strategie, jimiž chceme vybavit všechny žáky naší školy na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Základem rozvoje klíčových kompetencí žáků je samozřejmě systém výuky na škole a to, které společné výchovné a vzdělávací strategie v něm upřednostňujeme. Vzhledem k tomu, že klíčové kompetence budou rozvíjeny ve všech vyučovacích předmětech, uvádíme zde hlavní postupy v této oblasti.

Klíčové kompetence	Strategie vedoucí k rozvíjení daných kompetencí
<p><i>Kompetence k učení</i></p> <p><i>umožnit žákům osvojit si různé strategie učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vedeme žáky k odpovědnosti za své vzdělání, zdravý životní styl ➤ ve výuce se zaměřujeme na aktivní a tvůrčí dovednosti, které žáci využívají ve svém životě ➤ posilujeme u žáků psychickou odolnost vůči negativním jevům kolem sebe ➤ jdeme žákům příkladem – neustále se vzděláváme, umíme otevřeně naslouchat, slušnou formou diskutovat, dodržovat pravidla
<p><i>Kompetence k řešení problémů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učíme žáky nebát se problému, popř. jak některým problémům předcházet ➤ vedeme žáky k rozpoznání, pochopení a vlastnímu řešení problému

<p><i>podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zadáváme konkrétní problémové situace a vedeme žáky k objevování a následné aplikaci různých variant řešení ➤ vedeme žáky k chápání souvislostí a k práci s informacemi (vyhledat, třídít, zpracovat informace) ➤ směřujeme žáky ke schopnosti činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotit výsledky svých činů
<p>Kompetence komunikativní</p> <p><i>vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjíme kultivovaný ústní i písemný projev ➤ posilujeme u žáků schopnost prezentovat, obhajovat či prosazovat své názory, ale zároveň naslouchat a respektovat i názory druhých, popř. vhodně na ně reagovat ➤ vedeme žáky k účelnému využívání komunikačních a informačních prostředků ➤ podporujeme aktivní zapojování žáků do společenského dění ➤ sami příkladně komunikujeme s žáky, rodiči, ostatními zaměstnanci školy i širší veřejností, své názory opíráme o logické argumenty
<p>Kompetence sociální a personální</p> <p><i>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dbáme na utváření kladných sociálních vztahů ➤ vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti ostatních, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi ➤ podporujeme efektivní spolupráci ve dvojici či týmu, respektujeme a hodnotíme práci vlastní i práci druhých ➤ dodržujeme společně dohodnutá pravidla chování, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu ➤ učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc či o ni požádat ➤ vedeme žáky zodpovědně přistupovat k sebehodnocení i hodnocení průběhu a výsledků spolupráce ➤ upevňujeme v žácích vědomí, že mohou při spolupráci dosáhnout pocitu sebeúcty a sebeuspokojení ➤ netolerujeme projevy rasismu, nacionalismu ➤ podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů ➤ rozvíjíme u žáků schopnost citlivě vnímat nejen ostatní lidi, ale taky své prostředí, přírodu
<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a životní prostředí

<p><i>připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dohlížíme na dodržování základů slušného chování ➤ vedeme žáky k toleranci i respektování individuálních rozdílů kulturních či náboženských a zároveň respektování práv druhých ➤ učíme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích, dle svých možností poskytnout účinnou pomoc ➤ rozvíjíme u žáků pozitivní přístup ke kulturním hodnotám naší země, regionu, obce ➤ ctíme naše tradice, aktivně se zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit ➤ nabízíme aktivity na podporu všestranného tělesného a duševního rozvoje jako protiklad nežádoucích patologických jevů
<p>Kompetence pracovní</p> <p><i>pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k dodržování a plnění jejich povinností a závazků ➤ vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot ➤ vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, vedeme žáky k účinné spolupráci a k respektování práce své i práce druhých ➤ v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat efektivně moderní technologie, postupy či pomůcky ➤ sami si příkladně plníme své pracovní povinnosti, svou profesi i školu pozitivně prezentujeme před žáky
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vedeme žáky k běžnému používání digitální zařízení, aplikací a služeb, které využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; ➤ učitel nechá žáka rozhodnout, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; ➤ žák má prostor vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; ➤ žákovi je umožněno využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval

	<p>rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání; ➤ předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.
--	---

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, jemuž jsou při vzdělávání poskytována podpůrná opatření. Příslušné vzdělávací potřeby byly zjištěny při speciálně pedagogickém, psychologickém vyšetření školským poradenským zařízením, kterými jsou pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra, s nimiž naše škola úzce spolupracuje. Příslušné školské poradenské zařízení vyhodnotí míru potřeby podpůrného opatření daným stupněm 1. – 5. Opatření 1. stupně je vyhodnoceno a realizováno samotnou školou. Opatření vyššího stupně již podléhá vyšetření v PPP nebo SPC, školské poradenské zařízení poskytne škole konkrétní doporučení pro práci s žákem vyžadujícím poskytnutí podpůrného opatření. Před vydáním samotného Doporučení ŠPZ probíhá konzultace se školním speciálním pedagogem. V případě nutnosti a potřeby vypracovává škola dítěti Individuální vzdělávací plán, zohledňující závěry vyšetření v ŠPZ. IVP upravuje podmínky vzdělávání žáků s potřebou poskytnutí podpůrného opatření. V plánu je vymezen způsob poskytování individuální péče žákovi, závěry vyšetření a forma zadávání úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, doporučení nezbytných kompenzačních pomůcek, způsob spolupráce s rodiči a navrhovaná pedagogická opatření. S IVP jsou seznámeni zákonní zástupci a všichni vyučující žáka. Má-li žák v Doporučení ŠPZ navržen předmět speciálně pedagogické péče, tzv. „reedukace“ ty probíhají přímo ve škole a to jednu vyučovací hodinu týdně pod vedením školního speciálního pedagoga, nebo pedagoga, jež k tomu získal oprávnění svým rozšiřujícím, specializačním studiem.

Pedagogové respektují specifické problémy žáků s potřebou podpůrného opatření. Stanovují jim jasné a jimi dosažitelné cíle, i kritéria hodnocení jejich práce. Program školy pro vzdělávání těchto žáků je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka, ve prospěch jeho osobnostního maxima.

Nejčastější skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou žáci se specifickou poruchou učení, poruchou pozornosti ADHD.

Prostředky využívané při práci s dětmi se specifickými poruchami učení, se zdravotním znevýhodněním, se sociokulturním znevýhodněním:

- Vyhledávání žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami, jejich sledování.

- Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry.
- Tvorba individuálního vzdělávacího plánu dle doporučení ŠPZ.
- Zařazování těchto žáků do individuální nápravné péče specifických poruch učení vedené vyškolenými pedagogy.
- Soustavné vzdělávání pedagogů v této problematice a prohlubování poznatků.
- Spolupráce se zákonnými zástupci žáků.
- Pozitivní a vstřícné školní prostředí.

3.4 Žáci talentovaní a mimořádně nadaní

Škola je připravena věnovat potřebnou péči i žákům mimořádně nadaným. Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Ke vzdělávacím potřebám žáka s mimořádným nadáním se vyjadřuje školské poradenské zařízení. Škola rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Talentovaným žákům se dostává individuálního přístupu při výuce, svůj talent mohou rozvíjet i v mimoškolních aktivitách. Při zjišťování mimořádného nadání žáků škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Na základě odborného vyšetření se sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán. Pro nadané žáky učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá úrovni jejich nadání. Uplatňuje zvýšenou motivaci vedoucí k rozšiřování základního učiva a k pronikání do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání žáka.

Nejčastější metody a formy práce s nadanými žáky:

- Zadávání specifických úkolů a náročnějších prací
- Vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- Zadávání doplňkové činnosti a rozšiřujících cvičení
- Pomoc slabším spolužákům při vysvětlování nové látky a při jejím procvičování
- Uplatnění se při skupinové práci
- Zapojení se do soutěží ve škole i mimo ni

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Charakteristika průřezového tématu - **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Osobnostní a sociální výchova má vztah k vzdělávacím oblastem **Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce.**

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá ke zvládnání vlastního chování,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci,
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací,
- formuje studijní dovednosti,
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.1.1 Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se

promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

3.5.1.2 Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

3.5.1.3 Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

OSOBNOSTNÍ SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Osobnostní rozvoj	<i>Rozvoj schopností poznávání</i>		ČJ, Prv		M, Ppis, VI		ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV
	<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>		Prv	Prv, ČJ			ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, Ppis, TV	ČJ, D, VO, TV
	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>					VI	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV
	<i>Psychohygiena</i>			Vv	Ppis, Hv	Ppis, Tv	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV, Ppis	ČJ, D, VO, TV
	<i>Kreativita</i>		ČJ	ČJ	ČJ, M	ČJ, M, Info	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV
Sociální rozvoj	<i>Poznávání lidí</i>			Prv		VI	ČJ, D, VO	ČJ, D, VO, Z	ČJ, D, VO, Z	ČJ, D, VO, Z
	<i>Mezilidské vztahy</i>	Prv	ČJ		Př	VI	ČJ, D, VO, Info	ČJ, D, VO, Info	ČJ, D, VO, Info	ČJ, D, VO, Info
	<i>Komunikace</i>	ČJ	ČJ, Prv	ČJ	ČJ	ČJ, VI, Info	ČJ, D, VO, Info, Z, TV	ČJ, D, VO, Info, Z, TV	ČJ, D, VO, Info, Z, TV	ČJ, D, VO, Info, Z, TV
	<i>Kooperace a kompetice</i>			ČJ	ČJ	ČJ, VI, Ppis, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV
Morální	<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>					M, VI, Ppis	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV

						VI, Ppis, Tv	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, Z, TV
--	--	--	--	--	--	--------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

3.5.2 Charakteristika průřezového tématu - **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti.

Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost a Člověk a jeho svět**.

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti,
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků,
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti,
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování,
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě,
- vychovává k úctě k zákonu,

- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti,
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost,
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším,
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze),
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.2.1 Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.

3.5.2.2 Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).

3.5.2.3 Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.

3.5.2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	<i>Občanská společnost a škola</i>					VI	ČJ, D, VO	ČJ, D, VO	ČJ, D, VO	ČJ, D, Z
	<i>Občan, občanská společnost a stát</i>					VI	ČJ, D, VO	ČJ, VO, Z, D	ČJ, D, VO	ČJ, Z D, VO

Formy participace občanů v politickém životě					VI	D, VO	D, Z	D, Z, VO	D, Z, VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování					VI	ČJ, D, VO	ČJ, Z, D, VO	ČJ, D, VO	ČJ, D, Z

3.5.3 Charakteristika průřezového tématu - **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a zdraví**

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- k překonávání stereotypů a předsudků;
- ke kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- ke kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- k utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- k osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy,
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech,
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv,
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech,
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru,

- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu,
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání,
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory,
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi,
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám,
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.3.1 **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

3.5.3.2 **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.

3.5.3.3 **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLITELŮ		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	<i>Evropa a svět nás zajímá</i>					Aj, VI	ČJ, D, VO	ČJ, D, Z, VO	ČJ, D, Z	ČJ, D, VO

	Objevuje- me Evropu a svět					Aj, VI	ČJ, D, AJ, VO	ČJ, D, Z, AJ, VO	ČJ, D, Z, AJ, VO	ČJ, D, AJ, VO
	Jsme Evropané					Aj, VI	ČJ, D	ČJ, D, VO	ČJ, D, Z, VO	ČJ, D, VO

3.5.4 Charakteristika průřezového tématu - **Multikulturní výchova** v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a příroda.**

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na:

- uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých; na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých,

- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je,
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí,
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu,
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu,
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.4.1 Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

3.5.4.2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

3.5.4.3 **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

3.5.4.4 **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

3.5.4.5 **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	Kulturní diference					VI	ČJ, VO	ČJ, VO, Z	ČJ, VO	ČJ, D, VO
	Lidské vztahy	Prv	Prv				ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, Z, TV	ČJ, D, VO, TV	ČJ, D, VO, TV
	Etnický původ						ČJ, D	ČJ, Z, D, VO	ČJ, Ppis, D, VO	ČJ, D, VO
	Multikulturalita					VI	ČJ	ČJ, VO, Z	ČJ	ČJ, VO
	Princip sociálního smíru a solidarity				ČJ	VI, ČJ	ČJ, D	ČJ, D, Z, VO	ČJ, D, VO	ČJ, D, VO

3.5.5 Charakteristika průřezového tématu - **Environmentální výchova** vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských,

hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů.

Environmentální výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a svět práce.**

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na:

- vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování,
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa,
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí,
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí,
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje,
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni,
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti,
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů,
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti,

- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.5.1 Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).

3.5.5.2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

3.5.5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

3.7.5.4 Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí,

energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	<i>Ekosystémy</i>			Prv, Vv	Ppis, Vv	PC	ČJ, D, Z	ČJ, D	ČJ, D	ČJ, D, Ppis
	<i>Základní podmínky života</i>			Prv	Ppis, Vv	Ppis	ČJ, D, Z, Ppis	ČJ, D, Ppis	ČJ, D	ČJ, D, Ppis
	<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>				Ppis, Vv	Ppis	ČJ, D, Z, Ppis	ČJ, D, Ppis	ČJ, D	ČJ, D, Ppis
	<i>Vztah člověka k prostředí</i>			Prv	Ppis	Ppis, ČJ	ČJ, D, Z	ČJ, D	ČJ, D	ČJ, D, Ppis

3.5.6 Charakteristika průřezového tématu - Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura**.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na:

- uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace,
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich,
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů,
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských),
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu),
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci,
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tematické okruhy průřezového tématu

3.5.6.1 Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

3.5.6.2 Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Receptivní činnost	<i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>				ČJ, Info,	ČJ, Info,	ČJ	ČJ	ČJ, D, VO	ČJ, D
	<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>				ČJ	ČJ, PC	ČJ	ČJ	ČJ, D, VO	ČJ, D
	<i>Stavba mediálních sdělení</i>				ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, VO	ČJ
	<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>					ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, D, VO	ČJ, D
	<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>				Info	Info, VI	ČJ	ČJ	ČJ, D, VO	ČJ, D
Produktivní činnost	<i>Tvorba mediálních sdělení</i>				Info	Info, ČJ	ČJ, VV, PC	ČJ, VV	ČJ, VV, Info	ČJ, VV
	<i>Práce v realizačním týmu</i>					Info, ČJ	ČJ, VV, PC	ČJ, VV	ČJ, VV, Info	ČJ, VV

4. UČEBNÍ PLÁN

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace

UČEBNÍ PLÁN¹

1. stupeň

CELKEM POVINNĚ HODIN			21	22	24	26	25	102+16*
Oblasti		Předměty	I.A	II.A	III.A	IV.A	V.A	součet
Jazyk a jazyková komunikace	45	Český jazyk a literatura	8	7	7	6	5	33
		Anglický jazyk	1*	2*	3	3	3	9+3*
Matematika a její aplikace	23	Matematika	4	4	4+1*	4+1*	4+1*	20+3*
Informatika	2	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	12	Prvouka	1	1	2	0	0	4
		Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
		Přírodověda	0	0	0	1+1*	2	3+1*
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	19	Tělesná výchova	2+1*	2+2*	2+2*	2+2*	2+2*	10+9*
Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
<i>Disponibilní hodiny</i>			2*	4*	3*	4*	3*	16*

* disponibilní hodiny

UČEBNÍ PLÁN²

1. stupeň

CELKEM POVINNĚ HODIN			21	22	24	26	25	102+16*
Oblasti		Předměty	I.B, C	II.B, C	III.B, C	IV.B, C	V.B, C	součet
Jazyk a jazyková komunikace	49	Český jazyk a literatura	8	7+1*	7+1*	6+1*	5+1*	33+4*
		Anglický jazyk	1*	2*	3	3	3	9+3*
Matematika a její aplikace	23	Matematika	4	4	4+1*	4+1*	4+1*	20+3*
Informatika	2	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	12	Prvouka	1	1	2	0	0	4
		Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
		Přírodověda	0	0	0	1+1*	2	3+1*
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	15	Tělesná výchova	2+1*	2+1*	2+1*	2+1*	2+1*	10+5*
Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
<i>Disponibilní hodiny</i>			2*	4*	3*	4*	3*	16*

* disponibilní hodiny

UČEBNÍ PLÁN¹

2. stupeň

CELKEM POVINNĚ HODIN			30	30	31	31	122
Oblasti		Předměty	VI.A	VII.A	VIII.A	IX.A	Součet
Jazyk a jazyková komunikace	33	Český jazyk a literatura	4+1*	4+1*	4	3+1*	15+3*
		Anglický jazyk	3+1*	3+1*	3	3	12+2*
		Další cizí jazyk RJ/NJ/ŠJ	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	15	Matematika	4	4	4+1*	3+1*	15+2*
Informatika	4	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	10	Dějepis	2	2	1+1*	1+1*	6+2*
		Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	20	Fyzika	1	1	1	1	4
		Chemie	0	0	2	2	4
		Přírodopis	2	2	2	1	7
		Zeměpis	1+1*	2	1	1	5+1*
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	3+1*	3+1*	2+2*	2+2*	10+6*
Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	1	0	1	1	3
Volitelné	2	Seminář z ČJ	0	0	0	1	1
		Seminář z M	0	0	0	1	1
Disponibilní	18		4*	3*	4*	7*	18*

Základní škola, Ostrava-Poruba, Porubská 832, příspěvková organizace
UČEBNÍ PLÁN²

2. stupeň

CELKEM POVINNĚ HODIN			30	30	31	31	122
Oblasti		Předměty	VI.B, C	VII.B,C	VIII.B, C	IX.B, C	Součet
Jazyk a jazyková komunikace	33	Český jazyk a literatura	4+1*	4+1*	4+1*	3+1*	15+4*
		Anglický jazyk	3+1*	3+1*	3	3	12+2*
		Další cizí jazyk RJ/NJ/ŠJ	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	15	Matematika	4+1*	4+1*	4+1*	3+2*	15+5*
Informatika	4	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	10	Dějepis	2	2	1+1*	1+1*	6+2*
		Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	20	Fyzika	1	1	1	1	4
		Chemie	0	0	2	2	4
		Přírodopis	2	2	2	1	7
		Zeměpis	1+1*	2	1	1	5+1*
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	3	2+1*	2+1*	3	10+2*
Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	1	0	1	1	3
Volitelné	2	Seminář z ČJ	0	0	0	1	1
		Seminář z M	0	0	0	1	1
Disponibilní	18		4*	4*	4*	6*	18*

*disponibilní hodiny

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán vychází z RVP ZV dle doporučení časové dotace. Časová dotace je přizpůsobená zaměření školy tj. škola se sportovním zaměřením, převážná část disponibilních hodin je využita na posílení výuky tělesné výchovy. Vzhledem k velkému zájmu o sportovní třídy nelze říci, že pouze Áčkové třídy jsou sportovní, dle zájmu sportovně nadaných dětí operativně dokážeme vytvořit sportovní třídu B nebo C. Sportovní třídy mají 4 hodiny TV, běžné třídy 3 hodiny TV. V prvních třídách jsou bez rozlišení sportovního zaměření 3 hodiny TV.

Od školního roku 2021/2022 dochází ke změnám hodinových dotací a ročníků, jedná se o pracovní činnosti 8. třída a 9. třída, kdy dojde ke změně učební látky v jednotlivých ročnících.

8. ročník 1. pololetí - PC Příprava pokrmů, 8 ročník 2. pololetí - PC Svět práce.

9. ročník 1. pololetí - PC Svět práce, 9. ročník 2. pololetí PC Příprava pokrmů.

Výstupy pracovních činností druhého stupně jsou dále naplňovány v 6. ročníku PC Využití digitálních technologií 1 hodina.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5. 1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5. 1. 1 Český jazyk a literatura

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Na prvním stupni se zaměřujeme na rozvíjení a obohacování slovní zásoby, srozumitelné vyjadřování žáků, osvojení si mateřského jazyka v ústní i písemné formě. Seznamujeme je se spisovnou podobou českého jazyka a dbáme, aby při mluvě používali spisovný jazyk.

Dalším úkolem je naučit žáky používat správnou techniku psaní, dbát na úpravu písemného projevu. Také se zaměřujeme na získání dovednosti čtení s porozuměním. Cíle předmětu jsou také naplňovány návštěvami divadelních představení, knihoven, různých výstav. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých částí vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Naším cílem je, aby žáci osvojené vědomosti, dovednosti a znalosti používali v praxi.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do tří specifických částí:

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Sportovní třídy:

1. ročník – 8 hodin týdně
2. ročník – 7 hodin týdně
3. ročník – 7 hodin týdně
4. ročník – 6 hodin týdně
5. ročník – 5 hodin týdně

Běžné třídy:

1. ročník – 8 hodin týdně
  2. ročník – 7 + 1* hodin týdně
  3. ročník – 6 + 1* hodin týdně
  4. ročník – 5 + 1* hodin týdně
  5. ročník – 5 + 1* hodin týdně
- * disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vedeme žáky k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení pravopisu
- používáme vhodné učební pomůcky (jazykové slovníky, jazykové příručky, gramatické tabulky a přehledy)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v navrhování řešení problémových úkolů, zdůvodňování svých závěrů
- aplikujeme osvědčené postupy řešení
- hodnotíme práci žáků způsobem, který je motivuje k dalšímu pokroku při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na naslouchání k promluvám, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor vhodnou argumentací

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení úkolů
- vedeme žáky ke vzájemnému respektu při prezentaci myšlenek a názorů
- dbáme o respektování pokynů, poskytování pomoci a umět o ni požádat
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

- využíváme literatury k vytváření kladného postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- umožňujeme žákům prostřednictvím krásné literatury si osvojit základní principy a společenské normy chování

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky a vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů zadané práce
- vyhodnocujeme, jak žákům vyhovuje zvolený způsob výuky

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací
- žákům předkládáme digitální obsah a dáváme jim možnost úpravy
- žáci píší na klávesnici jednoduché věty, vkládají obrázky
- své práce si dokáží zálohovat, přemísťovat, sdílet
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

Český jazyk a literatura

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Žáci se učí vyhledávat a třídit informace, osvojují si základní jazykové a literární pojmy, samostatně řeší problémy a nalézají vhodné způsoby řešení, formulují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se ústně i písemně vyjadřují, umí naslouchat rozmlouvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat, obhajovat své názory.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou komunikace, kooperace, práce s chybou, čtení s porozuměním a práce s textem.

Žáci postupně porozumí různým typům textů a záznamů, aktivně rozšiřují svou slovní zásobu, dokáží propojovat historické a kulturní informace. Žáci také zvládnou správně používat základní administrativní úkony a formy společenského styku.

Vzdělávací obsah předmětu *Český jazyk a literatura* je rozdělen na tři tematické okruhy:

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Sportovní třídy:

- 6. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
- 7. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
- 8. ročník – 4 hodiny týdně
- 9. ročník – 3 + 1* hodiny týdně

Běžné třídy:

- 6. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
- 7. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
- 8. ročník – 4 + 1* hodiny týdně

9. ročník – 3 + 1* hodiny týdně
* disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aplikaci naučených pravopisných pravidel a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- předkládáme žákům možnosti používat osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vedeme žáky k systematickému učení a ukládání informací
- používáme vhodné učební pomůcky (jazykové slovníky, jazykové příručky, gramatické tabulky a přehledy)
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- vedeme žáky k užívání základní odborné jazykové literatury
- motivujeme žáky k samostatné práci, napomáháme žákům v rozšiřování slovní zásoby a prohlubování komunikačních schopností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- nabízíme žákům dostatek příležitosti k porozumění probíraných jazykových a literárních textů
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků a ke kompozičně správné výstavbě textu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky poslouchat se navzájem a respektovat pravidla kultivované diskuse
- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný vývoj
- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, kooperace a jejich respektování samotnými žáky)

Kompetence občanské

- podporujeme v žácích zájem o literární projev, četbu a recitaci
- vedeme žáky k vnímání kulturních tradic
- zapojujeme žáky do kulturního dění v jejich okolí
- inspirujeme žáky vyjadřovat se svým vlastním způsobem, vyžadujeme však od nich zodpovědnost za vlastní projevy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k sebehodnocení své vlastní práce
- klademe důraz na využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu přípravy na budoucnost zadáváním projektů, samostatných prací a problémových úloh

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

STRATEGIE ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Čtenářská gramotnost je celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Ve čtenářské gramotnosti se prolíná několik rovin:

1. Vztah ke čtení

Předpokladem pro rozvíjení čtenářské gramotnosti je potěšení z četby a vnitřní potřeba číst.

2. Doslovné porozumění

Čtenářská gramotnost staví na dovednosti dekódovat psané texty a se zapojením dosavadních znalostí a zkušeností budovat porozumění na doslovné úrovni.

3. Vysuzování

Nadto musí čtenářsky gramotný člověk umět vyvozovat z přečteného závěry a texty posuzovat (kriticky hodnotit) z různých hledisek včetně sledování záměrů autora.

4. Metakognice

Součástí čtenářské gramotnosti je dovednost a návyk seberegulace, tj. dovednost reflektovat záměr vlastního čtení, v souladu s ním volit texty a způsob čtení, sledovat a vyhodnocovat vlastní porozumění čtenému textu a záměrně volit strategie pro lepší porozumění, pro překonávání obtížnosti obsahu i složitosti vyjádření.

5. Sdílení

Čtenářsky gramotný člověk je připraven své prožitky, porozumění a pochopení sdílet s dalšími čtenáři. Své pochopení textu porovnává s jeho společensky sdílenými interpretacemi, všímá si shod a přemýšlí o rozdílech.

6. Aplikace

Čtenářsky gramotný člověk využívá čtení k seberozvoji i ke svému jednání, četbu zúročuje ve svém dalším životě.

Souhrn základních podmínek pro rozvíjení čtenářství

- Nikdo ve škole nepovažuje čtení za ztrátu času, dospělí jsou modelem čtenáře.
- Čas - dostatek, pravidelnost, četnost: Žáci mají dostatek času na čtení přímo ve škole, čas je čtení věnován pravidelně a s dostatečnou frekvencí.
- Předčítání: Žákům se ve škole často předčítá i tehdy, když už sami umějí číst.
- Dostupnost knih a textů: Prostředí disponuje různorodými knihami a texty, které jsou snadno dostupné (včetně jednoduchého výpůjčního systému).
- Vlastní volba: Žáci si mohou vybírat knihy a texty podle vlastní volby.
- Četba celých textů: Žáci čtou celé knihy, ne jen ukázky nebo úryvky.
- Příležitost pro čtenářskou odezvu a sdílení: Žáci mohou bezprostředně sdílet osobní dojmy z četby.
- Čtení je propojeno se psaním: Žáci písemně reagují na přečtené (osobní záznamy z četby).
- Žáci se učí textům rozumět i tím, že je sami vytvářejí (produktivní psaní).
- Učitelé umějí čtení vyučovat: Ovládají čtenářské strategie pro porozumění textu, umějí je modelovat a vyučovat, ovládají metodu hlasitého přemýšlení, poskytování popisné zpětné vazby a korektivní zpětné vazby, umějí vést žáky k výběru textu.
- Učitelé čtou: Učitelé znají knihy, které mohou zaujmout jejich žáky. Umějí každému žákovi doporučit vhodnou knihu. Sledují novinky.

Očekávané výstupy pro rozvoj čtenářské gramotnosti ve vzdělávacích oblastech/oborech

Při formulaci očekávaných výstupů pro rozvoj čtenářské gramotnosti vycházíme z praktických poznatků a zkušeností učitelů.

Očekávané výstupy pro I. stupeň

Žák na konci 5. ročníku:

- samostatně, případně s využitím konzultace s učitelem nebo spolužákem, si vybírá knihy a texty, které mu přinášejí zážitek z četby;
- vytrvá při čtení delších textů (30 – 40 minut), využívá nabízené příležitosti ke čtení ve škole i doma;

- vede si záznamy o četbě;
- klade otázky k textu, které vedou k porozumění obsahu a významu textu;
- zformuluje (ústně nebo písemně) hlavní myšlenky textu;
- u beletristického textu převypráví děj, popíše a jednoduše charakterizuje hlavní postavy, uvede místo a čas děje;
- u odborného textu odliší podstatné informace od ostatních;
- pro porozumění textu využívá svých znalostí o struktuře textu (název, členění na odstavce, klíčová slova, tučně tištěná písmena);
- volí strategie, které mu usnadňují porozumění textu (např. vrací se v textu, klade si otázky, podtrhává si v textu, hledá klíčové pojmy a vztahy mezi nimi, pokouší se o sumarizaci, aktivizuje a zapojuje své dosavadní vědomosti, zkušenosti a postoje);
- samostatně si stanovuje své čtenářské cíle a pravidelně reflektuje průběh svého čtení a čtenářství;
- na základě čteného textu vyslovuje své domněnky a hypotézy týkající se příčin a následků děje a jednání postav, které porovnává se svou předchozí čtenářskou a životní zkušeností;
- využívá svých zkušeností s různými druhy textů k dalšímu učení, k obohacení vlastního vyjadřování a k tvořivým činnostem (výtvarným, hudebním, dramatickým, při psaní vlastních textů);
- využívá různé grafické organizéry k vizualizaci (znázornění) čteného nebo systematizaci hlavních myšlenek;
- diskutuje o přečteném, vyjadřuje své pocity a dojmy z přečteného; propojuje je se svými vlastními životními a čtenářskými zkušenostmi,
- orientuje se v literárních žánrech.

Očekávané výstupy pro II. stupeň

Žák na konci 9. ročníku:

- pro porozumění textu využívá svých znalostí o formě textu, např. o struktuře a dalších ustálených prvcích, všímá si zvláštností a hledá důvody jejich použití;
- rozpoznává v textu jazykové a kompoziční prostředky, které autor používá k dosažení svého záměru;
- pro svou četbu si vybírá literárně náročnější texty, které mu přinášejí zážitek z četby; hodnotí literární dílo, vyjadřuje své vlastní prožitky a pochopení, v případě potřeby využívá společensky sdílené interpretace;
- po dočtení textu zhodnotí, zda byl jeho původní záměr a cíl četby naplněn či nikoliv;
- pravidelně reflektuje průběh svého čtení a čtenářství, a to včetně reflexe toho, co nového se při čtení a pro své čtení naučil;
- čte přiměřeně náročně populárně naučné texty o jazyce a literatuře;
- využívá rozličných zdrojů pro vyhledávání potřebných textů či informací, orientuje se ve službách, které poskytuje knihovna (rejstřík beletrie a rejstřík odborné literatury);
- rozumí matematickým symbolům a využívá je v ústním i písemném vyjadřování;
- při matematizaci textu vhodně používá matematické pojmy a symboly;
- informace z nelineárních zdrojů (grafy, tabulky, diagramy, ...) převede do lineární podoby, interpretuje je, případně formuluje své závěry či hypotézy;
- zvolí vhodný způsob vizualizace textu náčrtkem, grafem, tabulkou;

- vybírá si odborné či populárně naučné texty, které jsou pro něj zároveň zdrojem poznání prožitku z četby;
- před čtením prohlíží rozsáhlejší strukturovaný text, využívá jeho strukturu (nadpisy, grafy, tabulky, obrázky, vzorce) k předvídání, a podle účelu svého čtení vyhledává důležitá místa v textu;
- vizualizuje přečtené prostřednictvím náčrtů, grafů, symbolů;
- při kladení otázek k textu používá správné odborné termíny;
- při kladení otázek za text dodržuje odborný rámec popisovaného přírodního jevu a prostředí;
- hodnotí autorský záměr (např. manipulace, vystrašení, pobavení, vyvolání diskuse), dává ho do kontextu společenského, situačního;
- ověřuje vlastní hypotézu v textu experimenty, měřeními;
- využívá alespoň dva nelineární zdroje (graf, schéma, náčrt, tabulka, mapa) k získání informací a jejich interpretaci;
- hodnotí důvěryhodnost získaných informací, jejich vztahů a souvislostí, souhlas či nesouhlas, dokládá argumenty;
- po přečtení uspořádá kroky přírodního procesu, určí příčinu a následek jevu;
- informace získané z odborných a populárně naučných textů zpracovává do podoby vlastních výstupů (textů, prezentací);
- informace z četby kriticky vyhodnocuje a využívá k aktivnímu jednání ve škole i ve svém životě;
- rozpoznává v textech a dalších uměleckých dílech obecně sdílené symboly, hledá jejich význam, případně jej porovnává s dobovým významem a kontextem;
- pro poznání současnosti a minulosti využívá stále širší okruh zdrojů (včetně primárních a sekundárních pramenů), nalézá a vysuzuje z nich informace (fakta), odhaduje názory, postoje autora textu, vyslovuje své domněnky a hypotézy;
- získává informace z nelineárních zdrojů (texty, tabulky, grafy, mapy, karikatury), u dobových zdrojů zohledňuje dobové myšlení a vidění světa;
- jako výsledek práce s textem (pramenem, nelineárním zdrojem) sám vytváří jednoduchá schémata (časová osa, jednoduché porovnávací grafy, tabulky);
- získává informace za určitým záměrem z více zdrojů, propojuje je a využívá (např. prezentuje je ostatním, vytváří vlastní texty);
- pro porozumění textu využívá svých znalostí o struktuře textu (název, členění, klíčová slova, druh texty);
- rozlišuje v textu mezi fakty a názory; sleduje, zda jsou názory podloženy argumenty;
- čte text s vědomím, že může jít o autorovu interpretaci historických událostí.

Koordinátoři čtenářské gramotnosti:

- 1. stupeň – Mgr. Jana Šodková
- 2. stupeň – Mgr. Věra Novotná

5. 1. 2 Anglický jazyk

Anglický jazyk 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 1* hodiny týdně
  2. ročník – 2* hodiny týdně
  3. ročník – 3 hodiny týdně
  4. ročník – 3 hodiny týdně
  5. ročník – 3 hodiny týdně
- * disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme prvků otevřeného učení a názoru
- zařazujeme různé formy her do vyučování (např. pexeso)
- pracujeme s různými zdroji informací (např. slovníky, internet, časopisy, interaktivní tabule)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme modelové situace, vedeme žáka k jejich optimálnímu využití v praxi
- používáme jednoduché formulace s využitím obrazového materiálu
- poskytujeme individuální prostor pro splnění úkolu

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na zvládnutí nejzákladnějších konverzačních obrátů
- využíváme různé komunikační prostředky
- zařazujeme práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebevědomí žáka pozitivním hodnocením, pochvalou, odměnou
- umožňujeme žákům vnímat vlastní pokrok
- zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách

Kompetence občanské

- vedeme žáky k jednoduchému verbálnímu projevu (např. básně, říkadla)
- dodržujeme společenské normy a pravidla soužití (např. pozdrav, poděkování, požádání)
- nacvičujeme běžné životní situace

Kompetence pracovní

- získané znalosti aplikujeme do běžných životních situací
- vyžadujeme účinně používat materiály v anglickém jazyce (např. slovníky, myšlenkové nebo nástěnné mapy)
- respektujeme individuální schopnosti jednotlivých žáků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací pro prohlubování jazykových znalostí
- žáci používají anglické doplňovačky, puzzle, písničky na digitálních zařízeních
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

Anglický jazyk 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, důraz je kladen na dosažení komunikačních schopností dorozumět se v běžných každodenních situacích a na správné a adekvátní používání jazyka v dané situaci. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s modelem angličtiny americké. Během výuky jsou také seznámeni se zvyklostmi, kulturou a ostatními reáliemi anglicky mluvících zemí. Jsou vedeni k pochopení a tolerování sociálních a kulturních odlišností mezi národy a etnickými skupinami. Žáci jsou motivováni k práci s autentickými texty, ke konverzaci v anglickém jazyce, k hlubšímu propracování a propojení tematických okruhů 1. stupně. Žáci jsou vedeni k porozumění čtenému textu přiměřené délky z probíraných tematických okruhů a autentických textů s použitím dvojjazyčného (nebo výkladového) slovníku a podporou vizuálních materiálů.

Ve výuce je používáno velké množství různých vyučovacích technik, metod a vizuálních učebních pomůcek tak, aby se zapojily všechny stránky učení (vizuální, sluchové, pohybové). Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých aktivitách a hře.

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník – 3 + 1* hodiny týdně

7. ročník – 3 + 1* hodiny týdně

8. ročník – 3 hodiny týdně

9. ročník – 3 hodiny týdně

* disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení
- motivujeme žáky efektivně používat získanou slovní zásobu a snažit se o její samostatné souvislé obohacování
- klademe důraz na využívání i dostupných informací z časopisů, internetu a jiných zdrojů
- používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, gramatické tabulky a přehledy)

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatné práci, napomáháme žákům ve vyhledávání nových slova slovních obrátů
- předkládáme žákům modelové situace a vedeme žáky k improvizované komunikaci s využitím vlastní kreativity
- vedeme žáky k řešení různých hádanek, hlavolamů a skládaček
- podněcujeme aktivity a úkoly, při kterých jsou žáci motivováni samostatně si vyhledat a vyhodnotit informace z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jednoduché komunikaci v anglickém jazyce v nejběžnějších situacích každodenního života
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných jazykových textů
- procvičujeme s žáky gramatické struktury a slovní spojení simulací běžných každodenních situací, a vedeme je tak k přirozenému vyjadřování se v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný vývoj
- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, kooperace a jejich respektování samotnými žáky)

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vnímání kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní a her, seznamuje se s průběhem oslav svátků a významných dnů
- zařazujeme do výuky témata týkající se života anglicky mluvících zemí a vedeme žáky k respektování kultury jiných národů
- vyžadujeme od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci
- necháváme žáky pracovat tempem, které jim vyhovuje
- inspirujeme žáky vyjadřovat se svým vlastním způsobem, vyžadujeme však od nich zodpovědnost za vlastní projevy

Kompetence pracovní

- rozvíjíme smysl pro povinnost vyžadováním přípravy žáků na výuku
- motivujeme žáka k důležitosti znalosti cizího jazyka pro svou budoucnost, pro své rozhodování o dalším vzdělávání a pro své budoucí profesní zaměření
- klademe důraz na využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu přípravy na budoucnost zadáváním projektů, samostatných prací a problémových úloh

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací pro prohlubování jazykových znalostí, upevňování výslovnosti a zdokonalování se v poslechových dovednostech
- žáci používají rozšířené aplikace běžně dostupné v online prostředí nebo školní výuce
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

5. 2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5. 2. 1 Matematika

Matematika 1. stupeň

Charakteristika předmětu

V *matematice* se soustředíme na rozvíjení vlastních zkušeností žáka, vycházíme z přirozené touhy dětí počítat, kreslit, pracovat se stavebnicí a hrát si. Stavíme převážně na základě matematiky prof. Hejného. Předmět je svou podstatou zaměřen na získání dovedností žáků. Hravou formou si žáci osvojují matematické pojmy a symboly (poznávají čísla, jejich zápis), matematické postupy a způsoby jejich užití (učí se sčítat, odčítat, násobit a dělit). Řešení úloh je prostředkem k rozvíjení matematické činnosti žáků, k zavádění nových pojmů a odvozování postupů. Úkoly jsou spjaté s prostředím žáka, vycházejí z praktických činností a zkušeností.

Geometrie je opřena o zkušenosti dětí a vede nejen k získání technických dovedností, ale především k rozvíjení orientace v prostoru, geometrické představivosti a estetického vnímání.

Vzdělávací obsah předmětu *Matematika* je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **Čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
  - dovednost provádět operaci
  - algoritmické porozumění
  - významové porozumění
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **Geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Vyučovací předmět *Matematika* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 4 hodiny týdně
  2. ročník – 4 hodiny týdně
  3. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
  4. ročník – 4 + 1* hodin týdně
  5. ročník – 4 + 1* hodin týdně
- * disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich použití v praktickém životě
- podněcujeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života
- směřujeme žáky k plánování úkolů a postupů
- umožňujeme vyhledávat potřebné informace k vyřešení problému
- analyzujeme se žáky správné postupy řešení daných problémů
- vedeme žáky k odhadu výsledků
- pracujeme s chybou

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjíme u žáků přesné vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- klademe důraz na naslouchání k promluvám, pochopit je, dodržovat zásady rozhovoru

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek úloh a příkladů, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce
- dbáme o dodržování společně stanovených pravidel
- uplatňujeme základní normy společenského chování, vedeme žáky k ohleduplnosti při spolupráci, respektování názorů druhých

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků respekt ke druhé osobě a jejím názorům
- umožňujeme žákům na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky práce

Kompetence pracovní

- používáme bezpečně pomůcky potřebné v matematice a dodržujeme pravidla manipulace s nimi
- propojujeme poznatky z různých předmětů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací
- v návaznosti na posloupné postupy žáky seznamujeme se základy programování, které dokáží aplikovat na jednoduchých digitálních zařízeních
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

Matematika 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* poskytuje základní vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k utváření určitých rysů osobnosti, jako je: vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití výpočetní techniky. V mnoha prostředích využíváme prvky matematiky prof. Hejného.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **Číslo a proměnná**
- **Závislosti, vztahy a práce s daty**
- **Geometrie v rovině a v prostoru**
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Vyučovací předmět *Matematika* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Sportovní třídy:

- 6. ročník – 4 hodiny týdně
- 7. ročník – 4 hodiny týdně
- 8. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
- 9. ročník – 3 + 1* hodiny týdně

Běžné třídy:

- 6. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
  - 7. ročník – 4 + 1* hodiny týdně
  - 8. ročník – 4 + 1* hodin týdně
  - 9. ročník – 3 + 2* hodin týdně
- * disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nabízíme různé způsoby, metody a strategie učení, které umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- zařazujeme vhodné problémové úlohy a rozvíjíme schopnosti abstraktního a logického myšlení
- vedeme k vyhledávání a třídění informací a jejich propojování
- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly matematiky

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- vyhledáváme informace vhodné k řešení problémů, společně uplatňujeme získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů
- zadáváme úkoly, které vedou žáky k tomu, aby uměli známé osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů

Kompetence komunikativní

- poskytujeme prostor k samostatnému vyjadřování a formulování svých myšlenek
- dbáme o správné užívání matematického jazyka a matematické symboliky
- uplatňujeme využití různých grafů, tabulek a diagramů k usnadnění komunikace

Kompetence sociální a personální

- upřednostňujeme práci ve dvojici a menší pracovní skupině při vyhledávání informací a řešení problémových úkolů

Kompetence občanské

- směřujeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- rozvíjíme dovednosti a návyky při řešení konstruktivních úloh
- využíváme znalosti matematiky k získávání informací z různých vědních oborů
- dbáme o správné používání potřebných pomůcek a dostupných materiálů (např. logaritmické tabulky)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných a rozšiřujících digitálních zařízení a aplikací k upevnování získaných vědomostí v online prostředí
- žáci zvládají jednoduché programování a základy robotiky
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

5. 3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

Informatika 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci prostřednictvím her, experimentů, diskuzí vytvářejí první představy o způsobech jakými se informace a data zaznamenávají. Žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat řešení. Ve vhodném programovacích prostředí si ověřují algoritmické postupy.

Vyučovací předmět *Informatika se vyučuje:*

4. ročník - 1 hodina týdně.

5. ročník - 1 hodina týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vyhledáváme a využíváme potřebných informací
- využíváme výukové programy
- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k dokončení řešených úkolů

Kompetence komunikativní

- využíváme výukové programy
- vedeme žáky k týmové práci při hledání řešení problému

Kompetence sociální a personální

- aktuálně zařazujeme informace o možném nebezpečí psychického zneužívání vlastní osoby (např. využitím aktualit televize, rádio, tisk, internet)
- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k nevhodnému obsahu na internetu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vytváření objektivního pohledu na svět pomocí informačních technologií
- zaměřujeme se na ovládnutí, porozumění a využití počítače pro vlastní potřebu (vzdělávací programy)

Kompetence pracovní

- využíváme možnosti počítače k prezentaci výsledků své práce
- uplatňujeme využití různých grafů, tabulek a diagramů

Kompetence digitální

- žáci si ověřují algoritmické postupy pomocí základu uživatelských dovedností
- poznáváním pracují s digitálními technologiemi, jež vytváří pochopení informativních konceptů
- žáci bezpečně zacházejí s technologií a osvojí si dovednosti a návyky, které vedou k prevenci rizikového chování

Informatika 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení. Učí se vytvářet a formálně zapisovat, systematicky posuzovat postupy pro automatizaci a zpracovávat velké a nesourodé soubory dat. Žáci chápou základní principy kódování, modelování, s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Vyučovací předmět *Informatika* se vyučuje:

- 6. ročník - 1 hodina týdně.
- 7. ročník - 1 hodina týdně.
- 8. ročník - 1 hodina týdně.
- 9. ročník - 1 hodina týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, kterými jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- rozvíjíme myšlení a logické uvažování

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- dbáme na dodržování stanovených pravidel

Kompetence sociální a personální

- aktuálně zařazujeme informace o možném nebezpečí psychického zneužívání vlastní osoby (např. využitím aktualit televize, rádio, tisk, internet)
- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k nevhodnému obsahu na internetu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vytváření objektivního pohledu na svět pomocí informačních technologií
- zaměřujeme se na ovládání, porozumění a využití počítače pro vlastní potřebu

Kompetence pracovní

- využíváme možnosti počítače k prezentaci výsledků své práce
- uplatňujeme využití různých grafů, tabulek a diagramů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují, sdílejí data, informace a digitální obsah k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají situaci a účelu
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnost, zefektivnili či zjednodušili své učební postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- seznamují se s novými technologiemi, kriticky zhodnotí jejich přínosy a rizika užívání
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- při komunikaci v digitálním prostředí jednají eticky

5. 4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5. 4. 1 Prvouka

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků. Především však žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Vzdělávací obsah předmětu *Prvouka* je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Vyučovací předmět *Prvouka* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- poskytujeme základní poznatky o životě ve společnosti, v přírodě
- uzpůsobujeme výuku, snažíme se zapojit všechny smysly žáků využitím modelů, názorných pomůcek, videozáznamů
- seznamujeme žáky s jednoduchým plánem obce, města

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme do výuky exkurze, vycházky a pozorování v přírodě, aby žáci mohli získané znalosti propojit a ověřit s praxí

Kompetence komunikativní

- předkládáme žákům různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů
- obohacujeme slovní zásobu žáků a kultivujeme jejich vyjadřování
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků (např. rozhovor, společná diskuse)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- posilujeme sociální chování a cítění (např. rodina, třída)
- na příkladech modelových situací seznamujeme žáky s projevy nevhodného chování
- podporujeme práci ve skupině
- posilujeme u žáků význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů a obrazových materiálů (např. aktuality, referát, prezentace, beseda)

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s kulturními či historickými památkami (např. exkurze, film, vycházka)
- dbáme o respektování přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot
- utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- respektujeme stanovená pravidla
- vedeme žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- upevňujeme hygienické návyky, zásady zdravého životního stylu
- výsledek práce pochválíme, vystavíme
- uplatňujeme poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávat minulost a současnost
- směřujeme žáky k plánování úkolů
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence digitální

- využíváme různé informační zdroje (např. tisk, televize, internet, obrazový materiál)
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)

5. 4. 2 Přírodověda

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu *Přírodověda* staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce (ale i v jiných předmětech – matematika, český jazyk aj.) a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika aj. Také rozvíjí základní poznatky žáka o živé a neživé přírodě. Žáci poznávají rozdíly mezi živou a neživou přírodou, základní podmínky života na Zemi, člověka jako součást přírody, výjimečnost člověka, a také jeho odpovědnost za ochranu přírody, životního prostředí.

Důraz je kladen na aktivní činnosti, přímé pozorování, jednoduché pokusy. Opírá se o názorný materiál, obrazový materiál, foto, filmy, vycházky, exkurze, návštěvy výstav aj. Využívá aktivity samotných žáků.

Vyučovací předmět *Přírodověda* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

4. ročník – 1 + 1* hodiny týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají informace s různých zdrojů
- používáme zábavné formy učení (hry, soutěže, ...)

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme do výuky vycházky, pozorování v přírodě, aby žáci mohli propojit získané znalosti s běžnými životními situacemi, ověřit je v praxi

Kompetence komunikativní

- obohacujeme slovní zásobu žáků a kultivujeme jejich vyjadřování
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků (např. rozhovor, společná diskuse)

- vybízíme žáky, aby kladli k tématu otázky, které je zajímají, aby o problému diskutovali

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, podporují se a hodnotí (např. úkoly pro dvojice, skupiny)

Kompetence občanské

- utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- respektujeme stanovená pravidla

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákům prostor k výrobě názorných pomůcek (např. soubory přírodnin, praktické činnosti v přírodě, koutek přírody)

Kompetence digitální

- využíváme různé informační zdroje (např. tisk, televize, internet, obrazový materiál)
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

5. 4. 3 Vlastivěda

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí, o výsledcích jejich činnosti, o důležitých událostech a významných osobnostech regionálních i národních dějin. Formuje u žáků národní hrdost, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích. Seznamuje se základními právy a povinnostmi, ale i problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.

Obsah předmětu navazuje na znalosti z prvouky a dává základ předmětům, kterými se žáci budou zabývat ve vyšších ročnících, např. zeměpisu, dějepisu atd.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

4. ročník – 2 hodiny týdně

5. ročník – 2 hodina týdně

Vzdělávací obsah:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a zdraví**

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- uvádíme věci do souvislostí, propojujeme poznatky a jevy přírodní, společenské a sociokulturní
- využíváme různých forem a metod práce (např. exkurze, pozorování, vycházky)

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme v hodinách s odbornou literaturou, encyklopediemi
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch na základě jeho iniciativy

Kompetence komunikativní

- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie
- předkládáme žákům různé typy textů, záznamů a obrázkových materiálů k získání informací
- podněcujeme žáky k diskusi a argumentaci

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupinách, kde každý žák zastává svoji roli a respektuje role ostatních
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s našimi tradicemi, kulturním a historickým dědictvím, uměleckými díly
- vedeme žáky k plnění povinností ve škole

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům, aby na základě praktických činností i získaných poznatků se mohli zamýšlet nad dalším směrem vlastního rozvoje, dalším vzděláváním, profesním zaměřením
- zadáváme úkoly, při kterých budou žáci cíleně spolupracovat (např. referáty, prezentace)

Kompetence digitální

- využíváme různé informační zdroje (např. tisk, televize, internet, obrazový materiál)
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

5. 5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5. 5. 1 Dějepis

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Žákům má vzdělávací obor poskytnout základní poznatky z národních dějin v kontextu se světovým vývojem s akcentem na historický odkaz významných osobností, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.

Vzdělávací obor *Dějepis* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 1 + 1* hodiny týdně

9. ročník – 1 + 1 * hodiny týdně

* disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního regionu a národa v kontextu evropských a světových dějin
- vedeme žáky k posuzování vlastního pokroku a hodnocení svých výsledků v rámci autoevaluace v předmětu

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů
- vedeme žáky kriticky myslet, uvážlivě se rozhodovat a svá rozhodnutí obhajovat

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vybízíme žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu
- nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskuzi

- směřujeme žáky k naslouchání promluv ostatních, k respektování názorů jiných a k vhodným reakcím na ně
- umožňujeme žákům obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a přispívat k upevnování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- směřujeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic, kulturního a historického dědictví
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do společenského dění ve městě a regionu účastí v soutěžích, různých akcích a projektech
- rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem na základě jejich historického vývoje a vedeme žáky k jejich dodržování

Kompetence pracovní

- klademe důraz na využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí žáky v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací, problémových úloh, projektů, apod.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 5. 2 Výchova k občanství

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět *Výchova k občanství* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vnímán jako předmět výchovný, směřující zejména k vytváření vztahů a postojů k poznávanému. Směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků.

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Vzdělávací předmět *Výchova k občanství* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

6. ročník – 1 hodinu týdně

7. ročník – 1 hodinu týdně

8. ročník – 1 hodinu týdně

9. ročník – 1 hodiny týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáka uvádět věci a jevy do souvislostí
- vedeme ho k třídění informací
- uvědoměle pracujeme s různými materiály
- snažíme se, aby kriticky posuzovali své výsledky

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vnímat nejrůznější situace, přemýšlet o jejich smyslu a příčinách na základě svého úsudku a zkušeností

- vedeme žáky identifikovat problém, vytvářet si na něj vlastní názor, navrhnout řešení, popř. nést důsledky zvoleného způsobu řešení
- vytváříme podmínky pro samostatné, odpovědné a kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- pracujeme na rozvoji slovní zásoby při pojmenovávání pozorovaných skutečností pro žákovu následnou efektivnější prezentaci vlastních názorů a výtvorů
- vytváříme podmínky pro rozvoj samostatného a sebevědomého vystupování a jednání u žáků, k efektivní a bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- učíme je formulovat svůj názor a umět ho obhajovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- zprostředkováváme žákům poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání
- dáváme dětem pocit užitečnosti, důležitosti, využíváme smysl pro humor, vytváříme atmosféru porozumění, podporujeme empatii, posilujeme sebevědomí, ukazujeme výhody spolupráce

Kompetence občanské

- vytváříme ohleduplný vztah k lidem jiného kulturního etnika a vážíme si jejich kultury a tradic
- vyzvedáváme mravní hodnoty, seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi

Kompetence pracovní

- utváříme u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- pomáháme vytvořit vztah ke kultuře, životnímu prostředí, ochraně zdraví a dalších společenských hodnot

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí

- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5. 6. 1 Fyzika

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obor *Fyzika* pomáhá žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Zaměřuje se na aplikaci v praktickém životě a vede žáky ke zkoumání jevů a příčin, se kterými se v běžném životě setkávají. Směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Podporuje rozvíjení a upevňování dovedností žáků objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Vede k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Vyučovací obor *Fyzika* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

6. ročník – 1 hodina týdně

7. ročník – 1 hodina týdně

8. ročník – 1 hodina týdně

9. ročník – 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky k vyhledávání vhodných informací ve výuce fyziky
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- provádíme experimenty, z jejichž výsledků mohou žáci vycházet ve svých dalších poznávacích aktivitách
- vyslovujeme hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů a ověřujeme jejich pravdivost

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly k řešení problémů, kde žáci využívají svých vědomostí a dovedností v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání
- vedeme žáky k používání osvojených metod řešení fyzikálních problémů

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, učíme žáky naslouchat k promluvám druhých a vhodně se zapojit do diskuse, jakož i umět obhájit svůj názor
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů a jiných komunikačních prostředků v souvislosti s fyzikálním vzděláváním

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci ve skupině, formulaci a dodržování pravidel práce v týmu
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poskytnutí pomoci v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví člověka
- napomáháme rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie v jejich budoucím životě

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení pro obor *Fyzika*

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 6. 2 Chemie

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět *Chemie* je vyučován v 8. a 9. ročníku. Důraz je kladen na hlubší porozumění zákonitostí přírodních procesů, chemických dějů, uvědomování užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Při výuce si žáci osvojují důležité dovednosti pomocí specifických poznávacích metod (pozorování, experiment, měření a ověřování hypotéz o podstatě přírodních jevů, analýza výsledků a vyvozování závěrů).

Vyučovací předmět *Chemie* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka *Chemie* probíhá v učebně chemie za využití různých forem výuky: výkladové hodiny s využitím moderní techniky (dataprojektor, výukové programy, prezentace na DVD discích...), skupinová práce, z bezpečnostních důvodů převažují demonstrační pokusy, práce na projektech.

Laboratorní práce se uskutečňují také v učebně chemie, žáci při nich pracují převážně ve dvojicích.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (pracuje s učebnicí,
- odbornou literaturou, internetem)
- pracujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly (chemické značky a vzorce, výstražné symboly...), uvádí věci do souvislostí.
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment

Kompetence k řešení problémů

- učíme přecházet od smyslového poznání k poznání založenému na pojmech, prvcích, teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

- podporujeme samostatnosti, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování nebo argumentaci
- učíme žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svoji práci i práci ostatních členů skupiny

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a k ochraně životních prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, nadměrnému užívání léků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných situacích
- učíme žáky preventivně předcházet úrazům
- učíme žáky poskytovat účinnou první pomoc
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a dodržování
- stanovených pracovních postupů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností učíme žáka při práci využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- učíme žáka chránit své zdraví při práci
- různými formami (exkurze, film...) seznamujeme žáka s různými profesemi v oblasti chemické výroby

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 6. 3 Přírodopis

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět *Přírodopis* zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V tomto předmětu dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi a využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

V přírodopise žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Vyučovací předmět *Přírodopis* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 1 hodinu týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- pracujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- využíváme obrazové materiály, informační a komunikační prostředky k rozvoji žáků a k jejich aktivnímu zapojení se do společenského dění
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- dbáme na dodržování společně vytvořených pravidel
- využíváme skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základními pravidly poskytování první pomoci (např. besedy, videozáznamy)
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 6. 4. Zeměpis

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Žáci se postupně seznamují s historií a vývojem Země, vytvářením rozlišných názorů na její tvar a rovněž mapují v kostce celou sluneční soustavu. Po důkladném rozboru fyzického zeměpisu, kde mají žáci možnost proniknout do tajů vytváření zemského povrchu, seznamují se s jednotlivými vegetačními pásy a začínají v rámci učiva o světadílech využívat těchto znalostí a aplikovat je na jednotlivé státy, především v učivu o Evropě. Devátá třída pak žáky přivede k poznatkům o České republice. Na základě podrobného vysvětlování, zkoumání a porovnávání si žáci vytvoří ucelený pohled, jenž s propojením na předměty občanské výchovy, dějepisu a přírodopisu dotvoří ucelený obraz naší země. Učivo ročníku navazuje na předchozí získané vědomosti a dovednosti a přivádí žáky k vytváření vlastních názorů, myšlenkových pochodů, analýzy či syntézy.

Vyučovací předmět *Zeměpis* se vyučuje jako samostatný předmět v následujících ročnících:

6. ročník – 1 + 1* hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 1 hodina týdně

9. ročník – 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení přírodních zákonitostí planety Země

- podněcujeme žáky k samostatnému hodnocení a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

- prezentujeme žákům podstatné problémy přírodního či společenského charakteru a společně se žáky diskutujeme a hledáme vhodné způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke sledování zpráv, dokumentárních pořadů, ke čtení časopisů s geografickou tematikou, kde žáci zjišťují rozdíly mezi životním stylem obyvatelstva v různých částech světa s následnou diskusí ve vyučovací hodině

Kompetence sociální a personální

- upřednostňujeme práci ve skupině při vyhledávání informací a řešení problémových úkolů
- dbáme na dodržování dohodnutých termínů a postupů

Kompetence občanské

- usilujeme vzbudit zájem o dění u nás i ve světě, využíváme médií (např. tisk, televize, internet)
- využíváme audio či video záznamů a následnými rozbory ovlivňujeme vytváření správných postojů a tolerance k jiným kulturám a etnikům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití získaných vědomostí a znalostí v praktickém životě (např. turistika, cestování)
- podněcujeme k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací adekvátní jejich věku a činností
- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

5. 7. 1 Hudební výchova

Hudební výchova 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Hudební výchova je jednou ze složek estetické výchovy žáků. Vedeme žáky k citovému prožitku ze setkávání s uměleckými díly. Postupně je učíme rozpoznávat a citově prožívat i estetické kvality prostředí, ve kterém žije. Citový zážitek i prožitek zasahuje celou osobnost žáka, rozvíjí ho a upevňuje jeho duševní stabilitu. V hudební výchově se snižuje vnitřní napětí žáků, psychická rozkolísanost, případně i agresivita. Hudební výchova na 1. stupni vytváří a rozvíjí u žáků kladný vztah k hudbě.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

- **Vokální činnost**
- **Instrumentální činnost**
- **Hudebně-pohybová činnost**
- **Poslechová činnost**

Vyučovací předmět *Hudební výchova* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
1. ročník – 5. ročník 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti hudební a aby se s nimi naučili zacházet
- využíváme instrumentálních nástrojů
- motivujeme k vlastnímu hudebnímu projevu (např. hry, vystoupení)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- směřujeme žáky k tomu, aby vnímali vyjádření hudbou
- ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- přímou účastí na kulturních akcích upevňujeme zásady slušného chování
- poukazujeme na potřebu spolupráce v hudebním týmu
- předvádíme žákům na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vytváříme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- dbáme na správném používání hudebních pomůcek a pečování o ně
- objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Kompetence digitální

- žákům předkládáme různé formy vyhledávání hudby
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

Hudební výchova 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

- **Vokální činnost** - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu.
- **Instrumentální činnost** - hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci.
- **Hudebně-pohybová činnost** - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty a obsahem.
- **Poslechová činnost** - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob.

Vyučovací předmět *Hudební výchova* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
6. ročník – 9. ročník 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- zprostředkováváme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- vedeme žáky k porozumění obecně používaných termínů hudební oblasti
- rozvíjíme tvořivost žáků
- směřujeme žáky k vnímání uměleckých děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- pobízíme žáky k vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění
- vedeme ke kritickému myšlení při posuzování hudebního díla

Kompetence komunikativní

- přistupujeme k hudbě jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjíme dovednosti pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z hudebního díla
- zadáváme úkoly ke spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- přímou účastí na kulturních akcích upevňujeme zásady slušného chování
- poskytujeme prostor pro osobité hudební projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s hudebními díly a jejich autory
- vytváříme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podchycujeme zájem žáků o kulturní dění a podporujeme ho

Kompetence pracovní

- vedeme k osvojování hudebních technik a nástrojů
- dbáme na správném používání hudebních pomůcek a pečování o ně
- objasňujeme základní pravidla pro grafický záznam hudby

Kompetence digitální

- žákům předkládáme různé formy vyhledávání hudby
- žáci vyhledávají různé druhy a formy hudby
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce

- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

5. 7. 2. Výtvarná výchova

Výtvarná výchova 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Žáci si používáním rozmanitých výtvarných technik vytváří základy výtvarných dovedností, pracovních návyků a vědomostí. Rozvíjí zájem o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově. Učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání.

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodina týdně
4. ročník – 1 hodina týdně
5. ročník – 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- směřujeme žáky k aktivnímu, vizuálně obraznému vyjádření
- využíváme poznatky v dalších výtvarných činnostech
- pozitivním hodnocením motivujeme žáky k dalším činnostem

Kompetence k řešení problémů

- využíváme získaná poznání při další tvorbě
- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- umožňujeme vlastní postupy, řešení úkolů

Kompetence komunikativní

- dbáme na respektování názorů druhých
- k vyjadřování používáme různé komunikační prostředky (např. pohyb, malba, kresba, barevnost)
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z oblasti výtvarné výchovy

Kompetence sociální a personální

- zadáváme skupinové práce (např. možnost získání různých rolí ve skupině, možnost být úspěšný, pomoc spolužákům)

Kompetence občanské

- utváříme postoj k výtvarným dílům
- dbáme na aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- dodržujeme hygienická a bezpečnostní pravidla
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- dbáme na správné užití materiálu, nástroje, techniky
- využíváme netradiční materiály a techniky
- podílíme se na výzdobě ve škole
- pečlivě odvedenou práci vždy oceníme

Kompetence digitální

- žákům předkládáme různé formy vyhledávání výtvarných technik
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

Výtvarná výchova 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova rozvíjí estetický vztah žáků ke skutečnosti i k umění. Vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník 2 hodiny týdně

7. ročník – 9. ročník 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost

- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problém, vyhledat informace vhodné k jeho řešení,
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na naslouchání k promluvám, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor vhodnou argumentací

Kompetence sociální a personální

- zadáváme skupinové práce
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- rozvíjíme pozitivní postoj k uměleckým dílům,
- rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- dodržujeme hygienická a bezpečnostní pravidla
- zařazujeme různé materiály, formy a výtvarné techniky
- dbáme na dodržování pravidel a plnění povinností

Kompetence digitální

- žákům předkládáme různé formy vyhledávání výtvarných technik
- žáci tvoří za pomoci programu malování různé obrazce, upravují obrázky, doplňují informace k obrázkům
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

5. 8 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5. 8. 2 Tělesná výchova

Tělesná výchova 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahem *tělesné výchovy* je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života. Dále pak vedení žáků k dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair – play.

Vzdělávací obsah *tělesné výchovy* je zahrnut ve 3 tematických okruzích:

- Činnost ovlivňující zdraví
- Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnost podporující pohybové učení

Třídy se sportovně talentovanou mládeží:

1. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
  2. ročník – 2 + 2* hodiny týdně
  3. ročník – 2 + 2* hodiny týdně
  4. ročník – 2 + 2* hodiny týdně
  5. ročník – 2 + 2* hodiny týdně
- * disponibilní hodina

Třídy bez sportovně talentované mládeže:

1. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
  2. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
  3. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
  4. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
  5. ročník – 2 + 1* hodiny týdně
- * disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- správnými metodickými postupy a opakováním naučených pohybových dovedností
- vytváříme prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností
- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- směřujeme žáky k orientaci se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problémů

- vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti

- netolerujeme nesportovní chování, vzniklou situaci řešíme okamžitě a společně
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Kompetence komunikativní

- dbáme na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy
- vedeme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním
- správného názvosloví tělesné výchovy
- směřujeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny
- na dosažení výsledku
- vedeme žáky k jednání v duchu fair – play
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování, jednání v duchu fair-play
- seznamujeme žáky s technikou první pomoci
- uplatňujeme pozitivní hodnocení a kladnou motivaci žáků

Kompetence pracovní

- správným rozvržením činnosti vedeme žáka od přípravy pohybové činnosti až po
- zklidnění organismu
- kladnou motivací podněcujeme žáka k dokončení úkonu
- uplatňujeme hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

- žáci sledují za pomoci informačních technologií aktuální sportovní dění
- žáci se seznamují s pravidly různých sportů, umí si je sami vyhledat a podat o nich informaci
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

Tělesná výchova 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Hlavní cíl předmětu *Tělesná výchova* je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu, apod.). Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu.

Pro výuku tělesné výchovy jsou k dispozici tyto prostory: školní tělocvičny, školní hřiště, plavecký bazén, zimní stadion, badmintonové a squashové centrum.

Vzdělávací obsah *tělesné výchovy* je zahrnut ve 3 tematických okruzích:

- **Činnost ovlivňující zdraví**
- **Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností**
- **Činnost podporující pohybové učení**

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Třídy se sportovně talentovanou mládeží:

6. ročník – 3 + 1* hodiny týdně hodiny týdně

7. ročník – 3 + 1* hodiny týdně hodiny týdně

8. ročník – 2 + 2* hodiny týdně hodiny týdně

9. ročník – 2 + 2* hodiny týdně hodiny týdně

* disponibilní hodina

Třídy bez sportovně talentované mládeže:

6. ročník – 3 hodiny týdně

7. ročník – 2 + 1* hodiny týdně hodiny týdně

8. ročník – 2 + 1* hodiny týdně hodiny týdně

9. ročník – 3 hodiny týdně

* disponibilní hodina

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vytváříme prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností
- správnými metodickými postupy v tělesné výchově vedeme žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti
- necháme žáky samostatně vybrat vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky pro rozcvičení vhodnou motivací představujeme žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a jako vlastní uspokojení

- zařazováním vhodných sportovních aktivit posilujeme u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry řeší herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků)
- přidělením role rozhodčího učíme žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích

Kompetence komunikativní

- dbáme na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy
- učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví tělesné výchovy
- zařazováním celoškolních soutěží a turnajů podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků
- důrazem na dodržování pravidel vedeme žáky ke hře v duchu fair play

Kompetence sociální a personální

- podporujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku
- vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti
- umožníme žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech
- podporujeme možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjí jejich schopnost zastávat různé role
- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat jejich vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské a pracovní

- netolerujeme v hodině sociálně-patologické jevy, nekamarádské chování
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování
- uplatňujeme pozitivní hodnocení a motivaci žáků
- vyžadujeme vhodné sportovní vybavení pro výuku
- vhodnou motivací vedeme žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posilujeme jejich sebevědomí
- dohlédneme na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vedeme žáky k ochraně zdraví

Kompetence digitální

- žáci sledují za pomoci informačních technologií aktuální sportovní dění
- žáci se seznamují s pravidly různých sportů, umí si je sami vyhledat a podat o nich informaci
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)

5. 9 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5. 9. 1 Pracovní činnosti

Pracovní činnosti 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Cílem *pracovních činností* je všestranná příprava žáků pro budoucí povolání. Jejím úkolem je osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky, zvládnout zacházení s jednoduchými nástroji, získat základní vědomosti o materiálu, nástrojích a pracovních postupech, respektovat základní pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Pracovní činnosti kladně ovlivňuje rozvoj rozumových schopností, myšlení a řeči. Podílí se na utváření kladných charakterových vlastností a posiluje sebevědomí. Správnou motivací utváříme kladný vztah k fyzické práci a učíme je chápat hodnotu lidské práce. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do čtyř tematických částí:

- **Práce s drobným materiálem**
- **Práce montážní a demontážní**
- **Pěstitelské práce**
- **Příprava pokrmů**

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* se vyučují jako samostatný předmět ve všech ročnících:
1. ročník – 5. ročník 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s materiály používanými v Pracovních činnostech
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- používá kladné hodnocení, hodnotí zejména individuální pokrok a snahu žáka při práci

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními, umět naslouchat
- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu
- rozvíjíme sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků

Kompetence pracovní

- vyžaduje žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých, k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- žákům předkládáme různé formy vyhledávání pracovních technik a návodů
- žáci pracují se základními informačními materiály; vyhledávají, kopírují obrázky a ukládají práce
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

Pracovní činnosti 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v předmětu *Pracovní činnosti* žák získává praktické dovednosti i teoretické znalosti, které bude moci uplatnit při výběru budoucího povolání i v každodenním životě. Zaměřuje se na získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a

tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě, získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Pomáhá osvojovat si a uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce. Důraz je také kladen na práci s informacemi, jejich získávání a správné využití. Implementací dalších prvků nových forem výuky a prostředků dosáhnout úspěšné začlenění žáka ve světě digitálních technologií.

Tematická část „Vaření“ – výuka probíhá z 90% ve cvičné školní kuchyňce, kde si žáci osvojují základní pracovní dovednosti a návyky.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do tří tematických částí:

- **Informační technologie**
- **Příprava pokrmů**
- **Svět práce**

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* se vyučuje jako samostatný předmět v ročnících:

- 6. ročník – 1 hodina týdně
- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci i učení
- zadáváme úkoly, které umožní volbu různých postupů a porovnání výsledků
- využíváme moderní technologie, pracovní postupy, náčrty, technické výkresy,
- recepty, návody

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů a kritických situací přiměřeným způsobem
- rozvíjíme u žáků kreativitu, vedeme je k uplatňování vlastních postupů
- zadáváním problémových úloh učíme aplikovat získané znalosti a dovednosti k jejich řešení

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, vedoucí ke spolupráci a komunikaci s ostatními spolužáky a učiteli
- vedeme žáky k vhodné argumentaci a schopnosti respektovat názory druhých i
- obohacování slovní zásoby o odborné termíny
- umožňujeme prezentaci vlastní práce

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel a základů slušného chování
- rozvíjíme sebehodnocení a sebekontrolu žáka
- formou týmové práce vedeme žáky k respektování postupů druhých a ke snaze o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- směřujeme žáky k posuzování efektivity využití zdrojů, materiálů, postupů
- rozvíjíme schopnost poskytnout první pomoci a ochotu pomoci

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování bezpečnosti práce
- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- dodržováním stanovených pracovních postupů a časového plánu vedeme žáky ke kvalitní práci a dokončení úkolu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných i rozšířených digitálních zařízení a aplikací
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, vyhledávají potřebné informace související s náplní daného zaměření (příprava pokrmů, postupy, sestavení jídelníčku, správná životospráva, informace související s volbou povolání)
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet)
- žáci si uvědomují nebezpečí online prostředí a předchází situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví

5. 10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

5. 10. 1 Německý jazyk

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Německý jazyk jako další cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování jazyka připravuje žáky k praktickému užívání jazyka, pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, při studiu i v pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět *Německý jazyk* se vyučuje jako samostatný předmět v ročnících: 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby pro efektivní učení
- vedeme žáky k poznání smyslu a důležitosti komunikace v německém jazyce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v daném jazyce, nacházet jejich shodné,
- podobné a odlišné znaky
- nebát se hovořit německy s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- společně řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vytváříme modelové situace k odstranění bariér při konverzaci v německém jazyce

Kompetence občanské

- podporujeme vzájemné naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium a k uvědomělému využívání nabytých znalostí a zkušeností ve svém profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme spolupráci ve skupině, učíme žáky vyžádat si a poskytnout pomoc a radu v jednoduchých situacích
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s lidmi přispíváme k upevňování mezilidských vztahů různého jazykového prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací pro prohlubování jazykových znalostí, upevňování výslovnosti a zdokonalování se v poslechových dovednostech
- žáci používají rozšířené aplikace běžně dostupné v online prostředí nebo školní výuce
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

5. 10. 2 Ruský jazyk

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk jako další cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování jazyka připravuje žáky k praktickému užívání jazyka, pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, při studiu i v pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět *Ruský jazyk* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nacházet vhodné způsoby, metody a strategie, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky
- vést k poznání smyslu a důležitosti komunikace v německém jazyce

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky řešit jednoduché problémové situace v daném jazyce, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- nebát se hovořit německy s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení, textu v daném jazyce
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky německy v jednoduchém sdělení
- využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet spolupráci ve skupině, učit žáky vyžádat si a poskytnout pomoc a radu v jednoduchých situacích
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s lidmi přispívat k upevňování mezilidských vztahů různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích a tradicích německy mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vést ke správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium a k uvědomělému využívání nabytých znalostí a zkušeností ve svém profesním zaměření

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací pro prohlubování jazykových znalostí, upevňování výslovnosti a zdokonalování se v poslechových dovednostech
- žáci používají rozšířené aplikace běžně dostupné v online prostředí nebo školní výuce
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

5. 10. 3 Španělský jazyk

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Španělský jazyk jako další cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování jazyka připravuje žáky k praktickému užívání jazyka, pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, při studiu i v pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět *Španělský jazyk* se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nacházet vhodné způsoby, metody a strategie, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky
- vést k poznání smyslu a důležitosti komunikace ve španělském jazyce

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky řešit jednoduché problémové situace v daném jazyce, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- nebát se hovořit španělsky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení, textu v daném jazyce
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky španělsky v jednoduchém sdělení
- využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet spolupráci ve skupině, učit žáky vyžádat si a poskytnout pomoc a radu v jednoduchých situacích
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s lidmi přispívat k upevňování mezilidských vztahů různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích a tradicích španělsky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vést ke správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium a k uvědomělému využívání nabytých znalostí a zkušeností ve svém profesním zaměření

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací pro prohlubování jazykových znalostí, upevňování výslovnosti a zdokonalování se v poslechových dovednostech
- žáci používají rozšířené aplikace běžně dostupné v online prostředí nebo školní výuce

- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

5. 10. 4 Seminář z českého jazyka

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět *Seminář z českého jazyka* rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v hodinách českého jazyka. Hlavním cílem je rozvoj kultivovaného psaného i mluveného vyjadřování, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů. Výuka směřuje k prohlubování dovedností, znalostí a vědomostí s možností jejich dalšího využití v praxi.

Vyučovací předmět *Seminář z českého jazyka* se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování základních jazykových a literárních pojmů
- podporujeme kritické hodnocení výsledků učení žáků
- rozvíjíme u žáků ochotu věnovat se dalšímu studiu a vzdělávání na základě získaných dovedností, znalostí a vědomostí

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- podporujeme samostatné řešení problémů a uvážlivé rozhodování
- rozvíjíme zodpovědnost žáků za svá rozhodnutí
- rozvíjíme schopnost žáků výsledky své činnosti a postoje zhodnotit

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme kultivované vyjadřování svých myšlenek a názorů formou ústní i písemnou
- vedeme žáky k využívání různých informačních a komunikačních prostředků
- umožňujeme a podporujeme účinné zapojování žáků do diskuse a vhodného obhajování svých názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování společně stanovených pravidel
- podporujeme utváření příjemné atmosféry v týmové práci
- rozvíjíme empatické chování a toleranci

Kompetence občanské

- rozvíjíme poznání jazykových, kulturních i historických tradic
- vedeme k aktivnímu zapojení žáků do společenského a kulturního dění

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání vědomostí, znalostí a dovedností v praxi i v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- žákům předkládáme digitální obsah v různém formátu a dáváme jim možnost výběru úpravy a také úpravy dle zadaných kritérií
- žáci píšou na klávesnici souvislé texty, vkládají obrázky, vytváří grafy, tabulky a jiné digitální možnosti
- své práce zodpovědně zálohují, ukládají, odesílají a pracují v cloudovém prostředí
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- žáci zodpovědně přistupují ke kyberprostoru a jsou seznámeni s hrozbami online prostředí

5. 10. 5 Seminář z matematiky

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět *Seminář z matematiky* je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Svým obsahovým vymezením umožňuje žákům prohloubit své poznatky o učivu probíraném v předmětu Matematika, přičemž tyto poznatky jsou shrnuty a systematizovány s cílem připravit žáky ke studiu na SŠ. Žáci jsou tak vedeni k uvědomění si vztahů a vazeb mezi jednotlivými oblastmi matematiky.

Cílem předmětu je předat žákům širší pohled na matematiku jako vědní obor a umožnit jim rozvinout své matematické schopnosti v praktických příkladech. Předmět tak pomáhá žákům matematizovat praktické problémy a zpětně interpretovat výsledky této matematizace do nematematického světa. Žáci hlouběji poznají rozmanitá odvětví matematiky a naučí se dobře matematicky vyjadřovat.

Vyučovací předmět *Seminář z matematiky* se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- uspořádáme učivo v čase, respektujeme návaznosti a vztahy uvnitř učiva
- vytváříme prostor k samostatné práci s matematickými informacemi

Kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na aplikace a postupy
- zadáváme současně i obtížnější úlohy, žáci si je volí podle svých schopností
- poskytujeme žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- upozorňujeme na chyby, kterých se žáci mohou dopustit, a ukazujeme jim metody jejich odstranění

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na přesné formulace a logickou strukturu argumentací
- vedeme žáky k užívání symbolického jazyka matematiky

Kompetence sociální a personální:

- vedeme diskusi při řešení úlohy a dbáme na respektování i nesprávných názorů
- oceňujeme žáky, kteří se dovedou zeptat na nejasnost či problém
- podporujeme vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh

Kompetence občanská:

- podporujeme zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu

Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál
- dáváme prostor k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a aplikací
- v návaznosti na posloupné postupy žáky seznamujeme se základy programování, které dokáží aplikovat na jednoduchých digitálních zařízeních
- žáky učíme předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:

- zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku včetně předem stanovených kritérií,
- zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 včetně předem stanovených kritérií,
- zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- způsob získávání podkladů pro hodnocení,
- podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v oborových výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.

Hodnocení žáků je sdělení učitelů, které je určeno žákům a vypovídá o míře úspěšnosti ve vzdělávacím procesu. Vzdělávací výsledky žáků jsou hodnoceny oficiálně prostřednictvím klasifikace (známky) nebo prostřednictvím písemných zpráv (slovní hodnocení).

Principy, na které dbáme u nás ve škole:

Při hodnocení a klasifikaci ve všech vyučovacích předmětech přihlížíme k individuálním možnostem jednotlivých žáků.

- Používáme formativní i sumativní hodnocení.

- Hodnotíme žáky, žáci hodnotí sami sebe (sebehodnocení).
- Používáme známky i hodnocení jinou formou (razítka, nálepky, emotikony, škály).
- Učíme žáky sebe a své spolužáky hodnotit popisným jazykem.
- Používáme elektronickou žákovskou knížku pro 6.- 9. ročník a váhy známek.

**VÁHY ZNÁMEK PRO ELEKTRONICKOU ŽÁKOVSKOU KNÍŽKU (PLATÍ PRO 6.- 9. ROČNÍK)
V TĚCHTO OBLASTECH: (Podrobnější popis příloha č. 1)**

- Český jazyk
- Anglický jazyk
- Ostatní jazyky
- Přírodovědné zaměření
- Dějepis a výchova k občanství
- Pracovní činnosti
- Informatika
- Předměty s výchovnou převahou

Pravidla hodnocení žáka základní školy

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je hodnocen těmito klasifikačními stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení prospěchu žáka na této škole se hodnotí prospěch žáka klasifikačními stupni. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Přechází-li žák na jinou školu, je slovní hodnocení převedeno na klasifikační stupně.

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Celkový prospěch žáka je hodnocen v prvním až devátém ročníku školy těmito stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;

prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;

neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;

nehodnocen (a), nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohla být provedena nejpozději do 30.9. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů, klasifikován ani v náhradním termínu, neprospěl.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledku hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím ředitelka, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitelka školy nebo jí pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti, nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka; není-li možné žáka pro jeho nepřítomnost v tomto termínu přezkoušet, může ředitelka školy nebo krajský úřad stanovit nový termín přezkoušení pouze výjimečně, a to ze závažných důvodů. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitelka školy prokazatelným způsobem zástupci žáka, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

Opravné zkoušky

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci oborových výstupů se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost (aktivní badatelská činnost),
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky – odstupňovaný profil žáka

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní vyučování.

Při klasifikaci oborových výstupů se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky – odstupňovaný profil žáka

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně suroviny, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Při klasifikaci oborových výstupů se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky - odstupňovaný profil žáka

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady hodnocení

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému subjektivnímu vlivu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitelka dosavadní školy škole, kam žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, aj.), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději

do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky a do online systému Bakalář, současně se sdělováním známek žákům.

- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat převážnou část vyučovací hodiny, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Vyučující zajistí na konci klasifikačního období zapsání známek do katalogových listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, popř. na klasifikaci v náhradním termínu.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z hodnocení za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny
- Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit ve školou určeném termínu, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Pokud je hodnocení žáka stanoveno na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se hodnocení žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok, v případě

žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do ukončení hodnocení. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a rodičům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními PPP nebo SPC, která mají vztah ke způsobu hodnocení a hodnocení žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Hodnocení chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, i s ostatními učiteli, a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Důvod pro udělení uspokojivého stupně chování může být i neomluvená absence od 8 - 14 hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Důvod pro udělení neuspokojivého stupně chování může být i neomluvená absence od 15 hodin.

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření.

Třídní učitel, ředitel školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů žáka.

Kázeňské opatření se ukládá za závažné, opakované provinění proti školnímu řádu, nebo za pozměňování údajů ve školní dokumentaci. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření (příloha č.2):

- napomenutí třídního učitele,
- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

Hodnocení žáků s vývojovými poruchami učení

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků, a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Žáci, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceni z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U žáků s

diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Žáka lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejnápadnější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, také i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.

Ředitelka školy může povolit na základě vyšetření školského poradenského zařízení pro žáka se specifickými poruchami učení vypracování školního výukového plánu pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy.

Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím (i) a zákonnými zástupci dítěte.

Vzdělávání žáků s LMR

- Kritéria hodnocení jsou stanovena v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu jeho učební motivace, formování sebehodnocení, ale zároveň objektivizují učební výkon žáka vzhledem ke stanovené úrovni očekávaných výstupů 3., 5. a 9. ročníku (*pro žáky s LMP od třetího stupně podpory zhodnocení dosahování minimální doporučené úrovně úpravy očekávaných výstupů s ročníkovou specifikací*).
- V individuálním vzdělávacím plánu (IVP) jsou specifikovány náležitosti kritérií hodnocení žáka, formy a druhy žákova hodnocení, okolnosti práce s postojí a motivací žáka, ohodnocení píle a přístupu ke vzdělávání, osobní pokrok žáka.
- Specifikace hodnocení žáka s LMR probíhá na úrovni speciálně pedagogické diagnostiky, příp. doporučení příslušného ŠPZ – SPC a je rozpracována v žakově IVP pro daný školní rok.

Zásady hodnocení žáků s LMR:

- hodnocení žáka podle jeho funkčního stupně možností s ohledem na zdravotní postižení a jeho individuální vzdělávací možnosti, schopnosti a dovednosti,
- způsob hodnocení žáka vychází ze znalosti příznaků postižení, uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, a to na obou stupních základní školy,
- při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl,

- pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení a hodnotí převážně jevy, které žák zvládl, pozitivní posilování sebevědomí žáka formované úspěchem v učební činnosti,
- užívání různých forem průběžného hodnocení, např. bodové ohodnocení, slovní hodnocení, které je pozitivně motivační, ale i objektivně kritické,
- posilovat vnitřní motivaci k učení dokumentováním žákova pokroku, např. prostřednictvím žakovského portfolia,
- písemné práce a další druhy písemných zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, o termínu zkoušky informuje vyučující žáky minimálně týden předem,
- v jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Sebehodnocení žáků probíhá formou:

- ústního sebehodnocení, např. v komunitním kruhu,
- žakovského portfolia, které umožňuje žákovi vidět výsledky své učební činnosti za určité časové období.

Způsoby hodnocení žáka:

- hodnocení průběžné
- zápisy známek do ŽK, příp. elektronické ŽK
- formativní hodnocení žáka – např. zhodnocení píle, snahy, spolupráce, pochvaly
- slovní hodnocení – slovní zhodnocení výkonu
- klasifikace, tj. známky vyjádřené stupnicí 1 – 5
- alternativní způsob hodnocení žáka se specifikací v IVP žáka např. formou razítek, symbolů apod.

Hodnocení celkové (pololetní)

Žák je na vysvědčení hodnocen klasifikačním stupněm, není-li jednoznačně v doporučení příslušného školského poradenského pracoviště (SPC) stanoveno jinak (slovní hodnocení žáka na vysvědčení).

Výchovně vzdělávací výsledky žáka s LMR se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1

Žák ročníkové učivo předmětu bezpečně ovládá. Je schopen samostatně vykonávat požadované učební činnosti, výsledky jeho práce jsou kvalitní, případně s menšími nedostatky. Při řešení úkolů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Projevuje zájem o učební činnost, k činnostem má kladný vztah, aktivně překonává vyskytující se překážky. Cíleně pracuje podle svých individuálních možností a schopností, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí.

Stupeň 2

Žák ročníkové učivo předmětu uceleně ovládá. Je schopen samostatně vykonávat požadované činnosti s menší pomocí, výsledky jeho práce jsou zpravidla bez podstatných chyb a nedostatků. Při řešení úkolů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti s menšími podněty učitele. Projevuje dostatečný zájem o učební činnost, k činnostem má kladný vztah, vyskytující se překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele. Pracuje podle svých individuálních možností a schopností, využívá své osobní předpoklady a úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí.

Stupeň 3

Žák ročníkové učivo předmětu v podstatě ovládá. Je schopen samostatně vykonávat požadované činnosti s větší pomocí, výsledky jeho práce jsou zpravidla bez závažných chyb a nedostatků. Při řešení úkolů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti s většími podněty učitele. Projevuje oslabený zájem o učební činnost, nebo k činnostem nemá vyhraněný vztah, vyskytující se překážky v práci překonává s častou pomocí učitele. S menšími výkyvy pracuje podle svých individuálních možností a schopností, méně využívá své osobní předpoklady k jejich uspokojivému rozvoji podle požadavků osnov.

Stupeň 4

Žák ročníkové učivo předmětu v podstatě ovládá se značnými mezerami. Je schopen samostatně vykonávat požadované činnosti s trvalou pomocí, výsledky jeho práce jsou zpravidla se závažnými chybami a nedostatky. Při řešení úkolů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti jen s trvalými podněty učitele. Projevuje nepatrný zájem o učební činnost, v činnostech je převážně pasivní, vyskytující se překážky v práci překonává jen s pomocí učitele. S častými výkyvy pracuje podle svých individuálních možností a schopností, omezeně využívá své osobní předpoklady, k jejich uspokojivému rozvoji podle požadavků osnov téměř nedochází.

Stupeň 5

Žák ročníkové učivo předmětu neovládá. Nevykonává požadované činnosti ani s trvalou pomocí učitele, výsledky jeho práce vykazují závažné chyby a nedostatky. Při řešení úkolů neuplatňuje minimální osvojené poznatky a dovednosti ani s trvalými podněty učitele. Neprojevuje zájem o učební činnost, v činnostech je pasivní, vyskytující se překážky v práci nepřekonává. Nepracuje podle svých individuálních možností a schopností, své osobní předpoklady nevyužívá a podle požadavků osnov nerozvíjí. Na osvojené poznatky, vědomosti a dovednosti nelze navázat v dalším vzdělávání.

Sebehodnocení žáků

- Žáci školy se postupně za pomoci pedagogických pracovníků učí objektivnímu sebehodnocení úrovně zvládnutí jednotlivých kompetencí, svého chování a sebehodnocení výsledků své práce. K sebehodnocení používají zpočátku jednoduché, často obrázkové, škály, postupně přecházejí k popisu své práce – často škálují výroky v připravených formulářích.
- Žáci jsou zpravidla předem seznamováni s kritérii, podle nichž bude jejich práce (její průběh a výsledky) hodnocena, tato kritéria jsou formulována tak, aby žáci sami byli s pomocí těchto kritérií schopni svou práci ohodnotit. Žákům je pravidelně dáována možnost spolupodílet se na vytváření hodnotících kritérií, podle nichž je hodnocena jejich práce.
- Žáci školy jsou vedeni k tomu, aby si výsledky své práce i její průběh vhodným způsobem dokumentovali (zejména ve svých portfoliích), aby pak na základě této dokumentace mohli vést o své práci i o tom, jak ji sebehodnotí, diskusi se spolužáky, s pedagogy a se svými rodiči. S nácvikem sebehodnocení úzce souvisí i promyšlená *práce s chybou*.
- Od nejnižších ročníků žáky vedeme k zpětné kontrole vlastní práce. Žáci se učí si práci vzájemně se spolužáky kontrolovat, ve své práci vyhledávají jevy, kde by se mohli dopustit chyby. Když chybu najdou, učí se určit její typ – zda je náhodná nebo zákonitá; závažná nebo nepodstatná; individuální nebo skupinová, a posléze hledají její příčinu. Teprve pak následuje náprava chyby. K těmto již napraveným chybám je možno se společně vracet jako ke zdroji dalšího učení.

Práce s portfolii žáků

- S žakovskými portfolii se na naší škole postupně učíme pracovat.
- Ve svých portfoliích si žáci shromažďují materiály dokumentující jejich práci – proces i její výsledky. Portfolio může obsahovat i komentáře k těmto materiálům, vlastní reflexe o práci, ale i komentáře a pokyny druhých osob (záznamy učitele, spolužáků, žakových rodičů) k práci a chování žáka.
- Portfolia mohou kromě dokladů procesu a výsledků běžných úkolů obsahovat např. „deníkové“ záznamy dokladující, jak žák při úkolech postupoval a přemýšlel, záznamy o přečtených knihách, o aktivitách třídy, o kulturních představeních, o pokusech apod.
- O tom, co si do svého portfolia uloží, sice rozhoduje především žák, portfolio však musí obsahovat dostatečné množství materiálů – k tomu je žák veden, učitel žáky učí i jejich materiály vhodně vybírat a třídit. Na fázi prostého shromažďování materiálů tak v určitých intervalech navazuje fáze třídící, hodnotící a reflektující.

- Portfolia jsou využívána k rozhovoru učitele s žáky, poskytují žákům návod, jak dále pracovat, a usnadňují žákovskou sebereflexi. Velmi cenné jsou rozhovory nad způsobem učení, rozhovory vedoucí k myšlení nad myšlením (metakognicí). Postupně je možno naučit žáky jejich portfolia prezentovat podle předem daného postupu.
- Portfolio je vhodné k hodnocení žáků podle individuální normy, slouží k ocenění žákových úspěchů, k jeho sebe posuzování vlastních pokroků v učení. Proto je vhodné, aby obsahovalo nejen výslednou práci, ale i průběžné produkty.
- Portfolia slouží rovněž i k rozhovorům s rodiči, kdy žák za pomoci učitele a jeho návodných otázek a doplňujících komentářů dokladuje své učební pokroky.
- Práci s portfolii se učí učitelé i tím, že sami k dokumentování svého pedagogického pokroku portfolia používají.

Příloha č. 1 Používáme elektronickou žákovskou knížku pro 6. – 9. ročník a váhy známek.

VÁHY ZNÁMEK PRO ELEKTRONICKOU ŽÁKOVSKOU KNÍŽKU (PLATÍ PRO 6. - 9. ROČNÍK) V TĚCHTO OBLASTECH:

1. Český jazyk
2. Anglický jazyk
3. Ostatní jazyky
4. Přírodovědné zaměření
5. Dějepis a výchova k občanství
6. Pracovní činnosti
7. Informatika
8. Předměty s výchovnou převahou

Ad.1)

skupina předmětů	předměty s převahou jazykového zaměření									
předměty	český jazyk									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		aktivita a práce v hodině	mluvní cvičení, recitace, vedení čtenářského (kulturního) deníku	mluvnické cvičení, rozvoj čtenářské gramotnosti, práce ve čtenářské dílně	projektová práce (dlouhodobá), jazykový rozbor, slohové cvičení, LV – interpretace	skupinová a kooperativní práce	diktát po přípravě (max. 20 jevů)	komplexní jazykový rozbor	účastní se veřejných vystoupení a prezentace školy	čtvrtletní práce, slohová práce
		žák má v pořádku požadované pomůcky		srozumitelně formuluje své myšlenky	přináší tvůrčí podněty pro výuku	dodržuje pravidla a kritéria skupinové práce			reprezentace školy v soutěžích	
		snaží se pracovat na úrovni svých schopností			pracuje dobrovolně nad rámec povinností	žák je schopen reflexe a práce ve skupině				
						přispívá k prezentaci výsledků práce ve skupině				
						konstruktivně hodnotí práci druhých				

Ad.2)

skupina předmětů	předměty s převahou jazykového zaměření									
předměty	anglický jazyk									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Aktivita v hodině, práce v hodině, dobrovolná domácí příprava, 1x za čtvrtletí příprava na hodinu	Samostatná práce (pracovní list), projekt/prezentace (jednotlivec)	Skupinová a kooperativní práce, žák uplatňuje vlastní invenci	Rozhovor (role play, rozhovor žák-žák), slovní zásoba (test, ústní zkoušení), čtení se správnou výslovností	Test - gramatika (prověřovaný 1 mluvnický jev)	Práce s textem - čtenářská gramotnost	Test - gramatika (prověření více gramatických jevů), Projekt (dlouhodobá samostatná práce)	Projekt (dlouhodobá samostatná práce), žák podle zadanych kritérií vypracuje projekt	Unit test, žák se účastní veřejných vystoupení a prezentace školy

Ad.3)

skupina předmětů	předměty s převahou jazykového zaměření									
předměty	německý jazyk, ruský jazyk									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Příprava na vyučování (každý žák ohodnocen 1x za ½ roku)	Práce v hodině (aktivita, vytvoří žáci - křížovku, kvíz, doplňovačku,...)	Správnost psaného projevu (opis, přepis)	Poslech, čtení s porozuměním, správné čtení – výslovnost	Vlastní písemný projev – dopis, krátké sdělení	Slovní zásoba	Mluvený projev – rozhovor, vyprávění, <u>správné</u> užití gramatických pravidel – překlad, doplňování (ústní, písemné)		Vyhledávání informací ve čteném, slyšeném nebo psaném textu

Ad.4)

skupina předmětů	předměty s převahou přírodovědného zaměření									
předměty	matematika, fyzika, zeměpis, chemie, přírodopis									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	dobrovolná příprava na vyučování + (pomůcky)	aktivita rozvíjející hodinu	práce v hodině (křížovka, kvíz, hádanka)	využití invence a kreativity při tvorbě úloh a úkolů	pracovní list	skupinová práce vyžadující kooperaci	ověřování znalostí a dovedností z dílčí části učebního celku (11-20 bodů)	ověřování znalostí a dovedností z dílčí části učebního celku (více než 20 bodů)	reprezentace školy na soutěži	ověřování znalostí a dovedností z učebního celku
		kratší dobrovolná příprava do vyučování (1 cvičení, zajímavost, aktualita...)	konstruktivní hodnocení práce druhých		projekt, prezentace (podle předem stanovených kritérií)	ověřování znalostí a dovedností z dílčí části učebního celku (do 10 bodů)	školní kolo soutěže	aplikace znalostí a dovedností v praxi		přezkoušení při odložené klasifikaci
		pomoc spolužákům								opravná zkouška

Ad.5)

předměty	dějepis a výchova k občanství									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		aktivita a práce v hodině	využívá různé informační zdroje	prezentace žákovské práce	práce s mapou (rozvoj čtenářské gramotnosti), projektová práce (dlouhodobá), samostatná práce v hodině, vypracování pracovního listu	skupinová a kooperativní práce	účastní se veřejných vystoupení a prezentace školy	aplikace a ověřování dovedností		
				žák se kriticky orientuje v informacích		dodržuje pravidla a kritéria skupinové práce	reprezentace školy v soutěžích			
						žák je schopen reflexe a práce ve skupině				
						přispívá k prezentaci výsledků práce ve skupině				
						konstruktivně hodnotí práci druhých				

Ad.6)

předměty	pracovní činnosti									
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		žák má v pořádku požadované pomůcky a je včas připraven na hodinu			žák dodržuje pravidla a kritéria skupinové práce, přispívá k prezentaci výsledků práce ve skupině		rozumí terminologii daného předmětu, prokáže znalost požadovaných faktů			

Ad.7)

předměty	Informatika				
počet známek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí				
váha známky	2	4	5	7	9
	žák dodržuje stanovené termíny	žák se aktivně účastní výuky	žák zvládá uživatelsky ovládat počítač	dodržuje pravidla a kritéria skupinové práce	žák podle zadaných kritérií vypracuje referát, seminární práci
	v případě, že je uložena dobrovolná domácí příprava, žák ji plní	dokáže samostatně pracovat dle zadání	využívá software k vytváření dokumentů dle daných kritérií	žák pracuje ve skupině a je schopen sebereflexe a reflexe práce ve skupině	rozvíjí úkol nad rámec zadaných kritérií
		dodržuje pravidla bezpečné práce v počítačové učebně	kriticky se orientuje v informacích	přispívá k prezentaci výsledků práce ve skupině	žák přináší tvůrčí podněty pro výuku
			srozumitelně formuluje své myšlenky		pomáhá spolužákům

Ad. 8)

skupina předmětů	předměty s převahou výchovného zaměření									
předměty	tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova									
počet znamek	minimálně 2 rovnoměrně rozložené známky na pololetí									
váhy známek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	příprava na vyučování (pomůcky)				pomoc spolužákům					aplikace znalostí a dovedností v praxi
	aktivita rozvíjející hodinu				využití invence a kreativity při tvorbě úloh a úkolů					reprezentace školy na soutěži
					konstruktivní hodnocení práce druhých					ověřování znalostí a dovedností
					skupinová práce vyžadující kooperaci					přezkoušení při odložené klasifikaci
					projekt, prezentace (podle předem stanovených kritérií)					opravná zkouška

Datum účinnosti: 1. 9. 2019

Příloha č. 2 Výchovná opatření

Přehled výchovných opatření

1. Pochvaly

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Třídní učitel(ka) může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

2. Napomenutí třídního učitele

Ukládá třídní učitel(ka) zejména za drobné přestupky proti školnímu řádu v oblasti nepřipravenosti na vyučování a bezpečnosti a ochrany zdraví.

3. Důtka třídního učitele

Ukládá třídní učitel(ka) zejména za opakované výše uvedené přestupky proti školnímu řádu, nevhodné chování, ohrožování svého zdraví nebo zdraví spolužáků. Tyto přestupky se evidují zápisem do notýsku, žákovské knížky či omluvného listu.

Zásady pro ukládání důtky třídního učitele:

- za 5 až 9 zápisů do notýsku, žákovské knížky či omluvného listu v případě přestupků, které jsou specifikovány výše
- za 10 zápisů v případě zapomínání učebních pomůcek
- za opakované pozdní příchody
- za 1 neomluvenou hodinu

Při závažnějším přestupku může třídní učitel důtku udělit okamžitě.

4. Důtka ředitelky školy

Ukládá ředitelka školy (po projednání na pedagogické radě) za hrubé porušení školního řádu, např. za slovní a fyzické útoky, záměrné poškození školního majetku, záměrné opakované porušování ustanovení školního řádu, opakované neplnění školních povinností a opakované nerespektování pravidel vnitřního režimu školy, a tím i ohrožování bezpečnosti a zdraví svého, případně svých spolužáků (např. kouření v prostorách školy). Za hrubé porušení školního řádu jsou považovány projevy šikanování, tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky. Za hrubé porušení školního řádu jsou pokládány i mírné formy psychického útlaku, které byly již dříve prokázány a znovu se opakují.

Zásady pro ukládání důtky ředitelky školy:

- za 10 a více zápisů do notýsku, žákovské knížky či omluvného listu v případě přestupků, které jsou specifikovány výše
- za 18 zápisů v případě zapomínání učebních pomůcek
- za 2 až 7 neomluvených hodin

Při závažnějším přestupku může ředitelka školy důtku udělit okamžitě.

5. 2. stupeň z chování (uspokojivé chování)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Důvod pro udělení uspokojivého stupně chování je také neomluvená absence v rozmezí 8 až 14 neomluvených hodin.

6. 3. stupeň z chování (neuspokojivé chování)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes druhý stupeň z chování dopouští dalších přestupků. Důvod pro udělení neuspokojivého stupně chování je neomluvená absence od 15 hodin.

Nevhodné chování žáků při vyučování, které znemožňuje vzdělávání ostatních:

V případě, že se žák chová při vyučování způsobem, který znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků, škola může přistoupit k opatření, které tomuto chování zamezí. Takovému žákovi musí však být i nadále umožněn přístup ke vzdělávání a bude nad ním zajištěn dohled podle § 29 školského zákona, popř. „*Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy*“, čj. 37 014/2005-25. Učitel tedy může nevhodně se chovajícího žáka vyloučit z vyučovací hodiny do doby, než se žák ukázní, s tím, že bude pod dohledem a bude se dále vzdělávat (např. pod vedením jiného pedagoga nebo na základě zadané samostatné práce pod dohledem jiného zaměstnance školy, který bude zletilý a bude se školou v pracovně-právním vztahu). Takové opatření nebude mít sankční, ale organizační charakter (čímž není vyloučen postih žáka za dané chování zákonným kázeňským opatřením, např. důtkou třídního učitele), nebude upírat žákovi právo na vzdělávání, resp. možnost plnit svou povinnou školní docházku (žák bude vzděláván v souladu s ŠVP a stanoveným rozvrhem hodin, nikoli však společně se třídou, ale samostatně). Jde o konkrétní chování žáka a situaci ve třídě a bude omezeno na dobu nezpůsobilosti žáka ke vzdělávání v kolektivu. Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků nebo jiných osob, je škola povinna zajistit takovému žákovi neodkladnou lékařskou péči (a uvědomit o tom zákonného zástupce žáka), a to na základě § 29 odst. 2 školského zákona, který stanoví, že školy a školská zařízení mimo jiné zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i orgán Policie ČR apod.